

DRAUGAS

PERIODICALS
January 23, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIO - JANUARY 23, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-22-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 15
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Slidinėjimo varžybu
Prancūzijoje rezultatai.
Susižeidė Kasparaitis.
Vilniuje galima laiptoti
uolomis.

2 psl.

Pal. Jurgio pėdsakais.
Kodėl konstitucijoje
bijoma Dievo.

3 psl.

Paskutinis Lietuvos
kavalerijos viršininkas.

4 psl.

„Draugo lietuviukai“.

5 psl.

Iš Karaliaučiaus krašto
į Vilnių. Anglų kalbos
pamoka.

6 psl.

„Dainava“ ir Veronika
Povilionienė. Kariūnų
choras dainuos
„Draugo“ koncerte.
Bus paminėta
konsulato Čikagoje
80 metų sukaktis.

8 psl.

Sportas

* Kauno miesto lengvosios atletikos žiemos čempionate trečiadienį Arvydas Nazarovas į tolį nušoko 7 m 98 cm. Iki Lietuvos rekordo, kuris nuo 1980 m. vasario 1 d. priklausė krepšininkui Arvydui Saboniui, 22 metų kauniečiui pritrūko 8 cm. Antrąją vietą Kauno čempionate užėmė Povilas Mykolaitis (7 m 69 cm), trečiąją — Tomas Bardauskas (7 m 57 cm). A. Nazarovas rezultatas šį sezoną pasaulyje yra ketvirtas. Neseniai Vilniuje Vytauto Seliuko pasiekta rezultata — 7 m 91 cm — šį sezoną pasaulyje yra penktas.

* Lietuvos vyrų rankinio rinktinė trečiadienį išvykoje pralaimėjo 2005 metų pasaulio čempionato pirmojo atrankos rato I grupės penktąsias rungtynes Graikijos rinktinėi 26:31 ir sukomplikavo savo galimybes patekti į kitą ratą. Atsakomosios rungtynės įvyks sausio 25-ąją Kaune. Tik pergalė ne mažesniu kaip penkių įvarčių skirtumu leis lietuviams tęsti kovą kitame rate.

* Trečiadienį Maskvoje prasidėjo pasaulio plaukimo taurės varžybos šeštasis ratas. Vienintelis iš Lietuvos varžybose dalyvaujantis Paulius Viktoravičius 100 m laisvu stiliumi atstume liko aštuntasis. 20-metis šiaulietis nuotolį nuplaukė per 49.29 sekundės ir 0.24 sek. pagerino asmeninį rekordą.

Naujausios žinios

* Seime pritarta dviem Dartinio apvaisinimo įstatymo projektams.

* Prezidentas nesitiki, kad jo advokatai greitai gaus leidimus dirbti su slapta informacija.

* Seimo valdyba nurodė „nukirpti“ dalį atlyginimo nedrausmingam Seimo milijonieriui Uspaskich.

* Lietuvos investuotojams leista išgyti „Rokiškio surio“ akcijas ir gauti valdymo teises.

Užsienio diplomatomis paaikškinti prezidento apkaltos ypatumai

Vilnius, sausio 21 d. (ELTA) — Su apkaltos procedūromis ir dabartine apkaltos prezidentui padėtimi bei ypatumais Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Česlovas Juršėnas trečiadienį supažindino užsienio valstybių ambasadorius bei misijų atstovus, akredituotus Lietuvoje.

Uždarame susitikime, kuriame dalyvavo beveik 30 valstybių diplomatai, Č. Juršėnas, priminęs šios ašturišios parlamentinės kontrolės formos kilią ir taikymą pasaulinėje istorijoje bei praktika, pateikė su šia procedūra susijusių teisės aktų apžvalgą ir priminė prasidėjusios apkaltos rengimo eigą.

Parlamento vadovybės narys patikino diplomatus, kad Lietuvoje, pradedant Seimu, vyriausybę ir baigiant savivaldybėmis, valstybės valdžia veikia normaliai, o prezidentas pagal Lietuvos įstatymus, skirtingai

nuo kitų valstybių patyrimo, negali būti apkaltos metu suspenduotas. Tad šiuo metu jis taip pat gali vykdyti ir vykdo savo užduotis.

Č. Juršėno įsitikinimu, prezidentas naudoja visomis teisėmis, tarp jų — teise važinėti po Lietuvą, susitikinėti su rinkėjais taip, kaip ir Seimo nariai. Kita vertus, prezidentui užtikrinama teisė, kaip ir per tokius apkaltos procesus kitur, atvykti į Specialiosios tyrimų komisijos posėdžius ir pasakyti tai, ką jis norėtų pareikšti bei paaikškinti.

Tačiau šia teise Lietuvos prezidentas nesinaudoja. Diplomatus domino, kaip prezidentas gali susipažinti su dokumentais ir kaip jam tokia informacija pateikiama.

Č. Juršėnas pabrėžė, jog prezidentui siunčiama komisijos informacija, o su posėdžių raida ir iškilniais klausimais jis gali susipažinti atvykęs, bet

to nedaro savo valia. Todėl jam skirtas krėslas komisijos posėdžiuose lieka tuščias.

Prezidentas gali bet kada atvykti į parlamentą ir kalbėti. Tokia teise jis ir pasinaudojo sausio 13 d. iškilmingame Seimo posėdyje.

Per susitikimą buvo atkreiptas diplomatus dėmesys į tai, kad apkaltą padės sukurti skaidresnė ir tobulesnė valstybės administravimo struktūra, siūlant naujus teisės projektus dėl kai kurių įstatymų pakeitimų — pradedant nuo partijų finansavimo tvarkos bei Priešaisakos instituto taikymo.

Užsienio atstovų domino, ar Lietuvoje priešaisaką sulaužęs asmuo gali vėl kandidatuoti į aukščiausiąs pareigas. Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas pabrėžė, jog dabartinė teisė nedraudžia tokios perspektyvos.

Č. Juršėnas priminė, kad politinė įtampa Lietuvoje šiais

Užsienio diplomatai Seimo rūmuose.

Elitos nuotr.

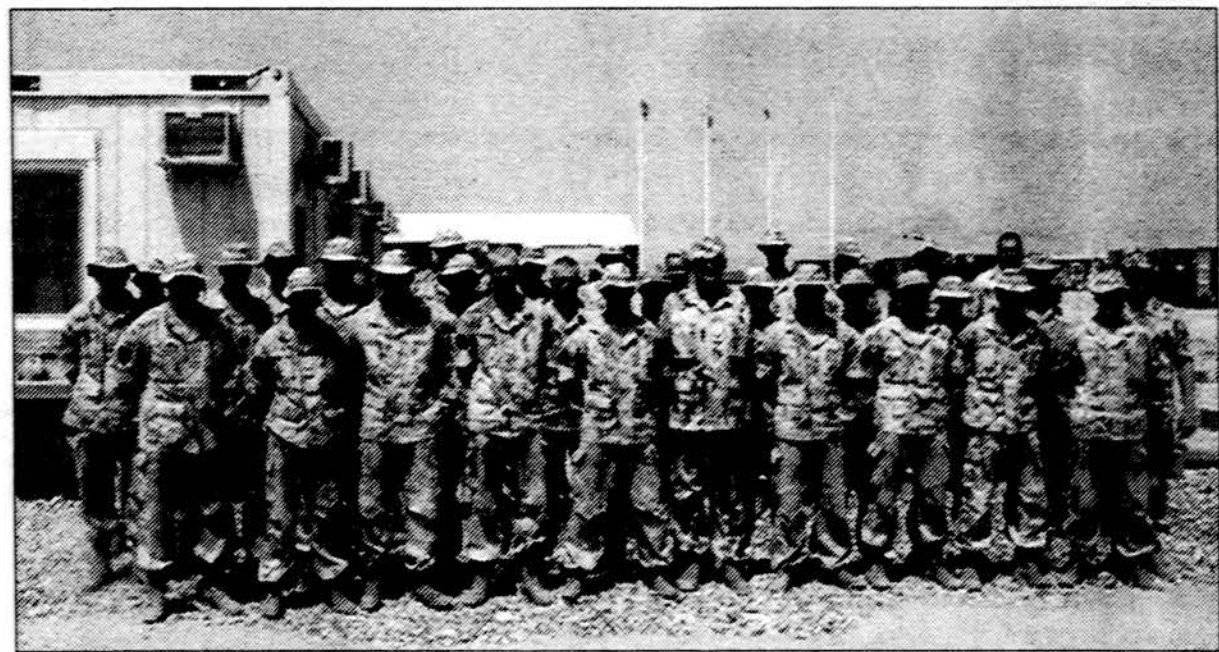
metais lemia išskirtinį Seimo rinkimų foną ir gali įvykti ne tik numatyti dvejai — Seimo ir Europos Parlamento, bet ir prezidento rinkimai, o pastarieji dar gali sutapti su rinkimų į Europos Parlamentą data — birželio 13 dieną.

Diplomatų korpuso vardu Apaštališkasis nuncijus arki-

vyskupas Peter Stephan Zurbiggen padėjo už pokalbį.

Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Č. Juršėnas, kad ir apgailestaudamas dėl nesmagių komentarų užsienio spaudoje apie Lietuvos politinius procesus, optimistiškai teigė: „Mes, lietuviai, kantrūs, tad atsilauksime ir dabar“.

Kariuomenės vadas aplankė Irake tarnaujančius Lietuvos karius

Kariuomenės vadas Jonas Kronkaitis (viduryje) su Lietuvos kariais Irake.

Krašto apsaugos ministerijos-Elitos nuotr.

Vilnius, sausio 21 d. (BNS) — Kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Kronkaitis aplankė Irake tarnaujančius Lietuvos karius ir su šioje valstybėje dislokuotų dalinių vadais aptarė tolesnio bendradarbiavimo planus.

Kaip pranešė kariuomenės vadovybės atstovė spaudai, J. Kronkaitis ir Danijos kariuo-

menės vadas generolas Hans Jesper Hils Irake viešėjo nuo pirmadienio iki trečiadienio.

I Iraką J. Kronkaitis skrido per Daniją ir Kuwait'ą.

Tai jau antrasis Lietuvos kariuomenės vado vizitas į Persijos įlankos regioną, kuriame nuo pėnai pavasario tarnauja lietuviai. Šiuo metu maždaug 50 karių būrys iš Lietuvos

Didžiojo kunigaikščio Algirdo bataliono tarnauja netoli Basros miesto, Danijos bataliono sudėtyje, britų sektoriuje, dar maždaug tiek pat Didžiosios kunigaikščio Birutės motorizuotojo pėstininkų bataliono karių tarnauja Lenkijos atsakomybės sektoriuje prie Al Hila.

Viešnagės metu J. Kronkaitis taip pat domino Irako vidaus

politikos, ekonomikos bei vietinių gyventojų psichologijos užsienio valstybių kariais pasiekimai, kurie tiesiogiai lemia misijoje tarnaujančių karių saugumą.

Apibendrinamas vizitą, J. Kronkaitis sakė, jog palyginti su pernai vasara per pirmąją viešnagę matytai vaizdais, padėtis Irake labai pagerėjusi. Vietiniai gyventojai gana gerai sutaria su koalicijos kariais, jie jau atpažįsta skirtingų valstybių vėliavas ir atskirai vertina jų karius.

Lietuvos kariai yra gerbiami, kadangi labai profesionaliai ir gerai atlieka savo pareigas. Jie saugo Basros mieste įsikurusios Civilių ir kariškių bendradarbiavimo būstinės pastatą, naftos gamyklą, budi viename iš pagrindinių tame regione kelių.

Kariams vadas lauktuvių nuvežė lietuviškos duonos ir skilandžio.

Prokurorai vertins laisvės gynėjų šmeižtą knygoje „Durnių laivas“

Vilnius, sausio 22 d. (BNS) — Grupė dešimties opozicijos parlamentarų ketvirtadienį paprašė generalinio prokuroro Antano Klimavičiaus iširti rašytojo Vytauto Petkevičiaus knygoje „Durnių laivas“ paskelbtus teiginius, kurie, jų vertinimu, neatitinka tikrovės.

Seimo narių mano, kad kai kurie knygos autoriaus teiginiai ne tik žeidžia Sausio 13-osios kovotojų už laisvę garbę ir orumą, bet yra jų atminimą žeminantis šmeižtas.

„Knygos autorius teigia, esą

Sausio 13-osios aukos buvo nuo Lietuvos savanorių rankų. Bando sudaryti įspūdį, kad Laisvės gynėjai — ne Tautos didvyriai, o apkvailintos valstybės lyderių intriguojančių aukos“, generaliniam prokurorui rašo Tėvynės sąjungos-konservatorių frakcijos nariai Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė ir Jurgis Razma.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Parlamentarai prašo Sausio 13-osios įvykių išsamiai tyrusią Generalinę prokuratūrą, esant pagrindui, patraukti knygos autorių baudžiamojon atsakomybėn.

Prezidentas nori pasikalbėti su Seimo nariais, bet ne su apkaltos komisija

Vilnius, sausio 22 d. (BNS) — Prezidentas Rolandas Paksas kviečia parlamentarų į Prezidentūrą spręsti, kaip įveikti prezidento krizę, tačiau neketina bendrauti su jį apklausti norinčia apkaltos komisija.

„Aš esu pasiruošęs bendrauti su visais. Šiandien pasiūliau laišką Seimo nariams, kviesdamas ateiti, kviesdamas šneketi — ar tai būtų frakcijos, ar komitetai, ar pavieniai Seimo nariai, ar partijos — kalbėtis apie dabartinę situaciją ir kaip iš jos išeiti“, interviu Žinių radijui ketvirtadienį sakė R. Paksas. „Kalbantys reikia girdėti viens kitą“, pažymėjo jis, tačiau teigė kol kas neketinąs eiti į apkaltos komisiją.

Nukelta į 7 psl.

Vilniaus meras — „rinkimų detektyvo“ įtariamasis

Vilnius, sausio 22 d. (BNS) — Vilniaus meras Artūras Zuokas ketvirtadienį buvo apklaustas kaip įtariamasis Specialiųjų tyrimų tarnyboje (STT) dėl vadinamojo „rinkimų detektyvo“.

A. Zuokui pateikti įtarimai dėl trukdymo pasinaudoti rinkimų teise renkant Vilniaus merą.

Kaip sakė pats A. Zuokas, pokalbis STT nebuvo ilgas — jis su advokatu pareikalavo ty-

tybų ir jį sąjungininkais dėl Vilniaus mero posto pernai pavasarį ir vasarą.

Tuo tarpu kitas R. Pakso priešininkas — Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, ketvirtadienį paklaustas, ar nemano, kad STT tyrimas nėra prezidento melagų puolimas, sakė kol kas neturįs „tokie įsitikinimo“. Jis, kaip ir pats A. Zuokas, neslepė nuostabos.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Nukelta į 7 psl.

Vokietijoje aptikti keliautojų iš Lietuvos kūnai

Berlynas-Vilnius, sausio 21 d. (BNS) — Netoli Vokietijos Štainbergo miesto trečiadienį aptikti įtariniais aplinkybėmis mirę trys Lietuvos piliečiai.

Tai patvirtino Lietuvos ambasados Vokietijoje konsulinio skyriaus pirmasis sekretorius Eduardas Petkevičius.

Jo teigimu, trijų 18-38 metų vyrų kūnai buvo rasti namelyje ant ratų, kuris stovėjo šalia greitkelio esančioje automobilių aikštelėje.

Pirminiai duomenimis, vyrai galėjo apsinuodyti mašinos išmetamomis dujomis.

Michail Brudno

Maskva, sausio 21 d. (Interfax-BNS) — Rusijos Generalinė prokuratūra paskelbė trijų naftos verslo „Jukos“ bendrasavininkų — Leonid Nevzlin, Vladimir Dubov bei „Mažeikių naftos“ valdybos pirmininko Michail Brudno tarp-

tautinių paiešką.

L. Nevzlin pernai lapkritį gavo Izraelio pilietybę ir šiuo metu gyvena šioje valstybėje, kurioje yra ir V. Dubov.

„Baudžiamojon atsakomybėn traukiami penki didžiausi „Jukos“ akcininkai“, teigė Šaltiniai Generalinėje prokuratūroje. Michail Chodorovskij ir Platon Lebedev jau suimti, o L. Nevzlin, buvusio deputato V. Dubov ir bendrovės viceprezidentas M. Brudno ieškoma.

Tačiau tarp išvardytų pagrindinių „Jukos“ akcininkų atstovų kažkodėl nepaminėjo „Jukos-Maskva“ prezidento Vasilij Šachnovskij, kuris yra pasirašęs pasižadėjimą neįvykti ir apklausiamas tardytojų.

Pagal Rusijos įstatymus,

norint paskelbti tarptautinę paiešką turi būti įforminti dokumentai dėl asmens baudžiamojon persekiojimo.

Seime — nerimas dėl „Mažeikių naftos“ ateities, vyriausybėje — ramybė

Seimo vadovą Artūrą Paulauską neramina Rusijoje paskelbta „Jukos“ savininkų paieška. Jis ragina vyriausybę į tai nežiūrėti pro pirštus, tuo tarpu premjeras Algirdas Brazauskas nemato jokių pavojų požiūriu.

„Musų vyriausybė turi būti iš anksto paruošusi tam tikrus žingsnius“, ketvirtadienį Seime susitikęs su premjeru ir ūkio ministru Petru Česna sakė Seimo pirmininkas A. Paulauskas.

Nukelta į 7 psl.

SPORTO

APŽVALGA

SLIDINĖJIMAS

Šių metų didžiosios lietuvių slidinėjimo varžybos įvyko Prancūzijoje, sausio 7 ir 8 d. Alpe d'Huez slidinėjimo kalnuose. Rengėjai buvo Lietuvos kalnų slidinėjimo federacija, prezidentas Algimantas Kepėnas. Suvažiojo daug slidininkų, bet iš 800 slidininkų varžybose dalyvavo 127. Slidininkai iš Lietuvos sudarė didžiausią dalį. Iš Amerikos atvyko 17, kurie gerai varžybose pasirodė, nors pats vadovas Algis Sekas nukentėjo avarijoje ir sau užtikrintą medalį prarado. Pasigesta dalyvių slidininkų iš Australijos, tačiau atvyko nauji iš Norvegijos, Vokietijos, Prancūzijos, Šveicarijos.

Trasos buvo ilgos ir reikalaujamos iš slidininkų didesnės koncentracijos. Įvyko daug diskvalifikacijų. Pereinamoji taurė, kuri skiriama iškiliausiam slidininkui, neatsižvelgiant amžiaus, atiteko Liui Vaitkui iš JAV.

Slalome laimėtojai amžiaus klasėse ir laikas, kuris buvo dviejų nuvažiuojamų suma:

Mergaitės iki 12 metų: Prunskytė Kristina, JAV, 2:39.41; Banseviciūtė Rasa, Nor. 2:44.53; Avalytė Ieva, LT, 2:46.76.

Berniukai iki 12 metų: Prunskis Vytautas, JAV, 2:13.59; Bielskis Ricardas, LT, 2:20.73; Daunoravičius M., LT, 2:29.90.

Moterys per 50 metų: Ragauskienė Nijolė, LT, 2:52.74.

Moterys 35-49: Dorken Jill, Kan., 1:56.49; Aleksandravičienė Anžela, LT, 1:56.81; Jakeliūnienė Daina, LT, 2:20.49.

Moterys 17-34: Bunevičiūtė Agnė, Pr., 2:01.62; Virškus Jenifer, LT, 2:03.60; Lajutė Monika, LT, 2:15.64.

Moterys 13-16 m.: Movsovic Jevgenija, LT, 2:41.81.

Vyrai 60-90 m.: Platakis Alvydas, LT, 2:18.51; Lajus Rimantas, LT, 2:24.01; Misiškis Dailius, LT, 2:26.61.

Vyrai 50-59 m.: Grigaras Ignas, LT, 1:59.26; Lazinskas Ignas, LT, 2:07.37; Sidaras Saulius, LT, 2:10.00.

Vyrai 40-49 m.: Pakšys Raimondas, LT, 2:00.41; Bielskis Raimondas, LT, 2:00.75;

Berkelis Robertas, LT, 2:08.83.

Vyrai 30-39 m.: Vaitkus Linas, JAV, 1:34.48; Švabas Mindaugas, LT, 1:41.67; Endriukaitis Tomas, LT, 1:42.93.

Vyrai 17-29 m.: Augūnas Andrius, LT, 1:44.51; Samaška Linas, LT, 1:50.32; Virškus Juozas, JAV, 1:54.74.

Jaunuoliai 13-16 m.: Vasičiauskas Eimantas, LT, 2:53.79.

Didysis slalomas (suma dviejų nuvažiuojamų):

Mergaitės iki 12 m.: Prunskytė Kristina, JAV, 2:06.86; Avalytė Ieva, LT, 2:09.70; Banseviciūtė Rasa, Nor., 2:13.44.

Berniukai iki 12 m.: Prunskis Vytautas, JAV, 1:50.81; Balbysovas Romanas, LT, 1:54.47; Daunoravičius, LT, 1:57.46.

Moterys per 50 m.: Ragauskienė Nijolė, LT, 1:55.89.

Moterys 35-49 m.: Dorken Jill, Kan., 1:34.74; Aleksandravičienė Anžela, LT, 1:36.59; Jakeliūnienė Daina, LT, 1:56.62.

Moterys 17-34 m.: Virškus Jenifer, LT, 1:38.47; Lajutė Monika, LT, 1:45.69; Šipelytė Liana, Kan., 1:48.01.

Merginos 13-16 m.: Movsovic Jevgenija, LT, 2:01.54; Daugelaitė Roberta, LT, 2:10.22.

Vyrai 60-69 m.: Platakis Alvydas, LT, 1:52.22; Lajus Rimantas, LT, 1:53.20; Alekna Vitas, JAV, 2:04.32.

Vyrai 50-59 m.: Lazinskas Ignas, LT, 1:48.08; Sidaras Saulius, LT, 1:51.07; Švabas Vidmantas, LT, 1:59.87.

Vyrai 40-49 m.: Milašius Tauras, LT, 1:35.99; Bielskis Ricardas, LT, 1:41.10; Kukenys Marius, LT, 1:43.55.

Vyrai 30-39 m.: Vaitkus Linas, JAV, 1:21.85; Švabas Mindaugas, LT, 1:30.34; Augūnas Paulius, LT, 1:33.49.

Vyrai 17-29 m.: Virškus Jason, JAV, 1:27.61; Matulionis Kęstutis, LT, 1:47.28; Daunoravičius, LT, 1:49.42.

Kitas didesnio masto slidininkų sąskrydis planuojamas 2005 metais Colorado kalnuose.

V. Č.

Naujosios legionierės neišgelbėjo „Lietuvos telekomo“

Moteryų krepšinio klubų Eurolygos varžybų B grupės dešimtojo turo rungtynėse sausio 14 d. Lietuvos čempionė Vilniaus „Lietuvos telekomo“ komanda sėkmingai pralaimėjo Brno „Gambinus JME“ (Čekija) ekipai 63:88 (24:23, 7:25, 22:18, 10:22) ir patyrė septintąjį nesėkmę.

Po šio pralaimėjimo vilnietės liko tik teorinės galimybės patekti į ketvirtfinalį. Net ir laimėjus visas likusias rungtynes, kas sunkiai tikėtina, dar reikės palankių rezultatų kituose susitikimuose.

Lietuvos komandos greitoje geriausio žaidė Jurgita Štreimikytė-Virbickienė, pel-

nusi 24 taškus. Rima Valentienė surinko 8, Irena Baranaukaitė — 7, Diliara Velisajeva ir Sandra Valužytė — po 6 taškus.

Naujosios legionierės amerikietės nepateisino lūkesčių — LaTonya Massaline pelnė tik 5, o Sonja Mallory — vos 4 taškus.

Čekijos komandai Hana Machova pelnė 22, Romana Hamzova — 19, o Zuzana Zirkova — 14 taškus.

Lietuvos čempionės laimėjo pirmąjį kėlinį, tačiau jau po antrojo buvo paguldytos „ant menčių“ ir nesugebėjo rimčiau pasipriešinti.

(Elta)

2004 M. ŠALFASS KREPŠINIO IR TINKLINIO PIRMENYBIŲ KALENDORIUS

Pateikiame 2004 metų ŠALFASS-gos metinių krepšinio ir tinklinio pirmenybių kalendorių. Kitų sporto šakų kalendorius dar tebėra planavimo stovyje ir papildytas kalendorius bus paskelbtas artimoje ateityje.

2004 m. senjorų krepšinis Detroito

2004 m. vyrų senjorų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybės įvyks 2004 m. kovo 27 ir 28 d., Detroit, MI. Vykdo — Detroito LSK „Kovas“. Informuoja: Mykolas Abarius, P. O. Box 250309, Franklin, MI 48025-0309, USA. Tel. 248-865-0243; Fax 248-338-2625; E-mail: michaelgcpa@ameritech.net

2004 m. Jaunučių krepšinis Toronto

2004 m. ŠALFASS-gos jaunučių (B, C, D, E ir F „molekulių“ klasių) krepšinio pirmenybės, berniukams ir mergaitėms, vykdo Toronto PPSK „Aušra“, 2004 m. gegužės 28, 29 ir 30 dienomis, Toronto, Ont., Kanadoje. Informuoja: Rimas Micieus, 54 Burrows Ave., Etobicoke, Ont. M9B 4W7, Canada. Tel. 416-234-0878; Fax: 416-234-8506; E-mail: rimmer1@sympatico.ca

54-sios Sporto žaidynės Bridgeport, CT

54-sios Š. Amerikos Lietuvių sporto žaidynės įvyks 2004 m. birželio 11, 12 ir 13 d. Bridgeport, CT. Vykdo Connecticut Lietuvių sporto klubas. Programoje: krepšinio (vyrų, moterų ir jaunių bei mergaičių A) ir tinklinio (vyrų, moterų ir mišrių komandų) 2004 m. ŠALFASS-gos pirmenybės. Galbūt prisidės ir kitų sporto šakų. Informuoja: Laurynas Misiškis, 218 Pastors Walk, Monroe, Ct 06468-1006, USA. Tel. ir Fax: 203-452-5208; Mobil tel: 203-895-7147; E-mail: larrykaunas@yahoo.com

Laiškai pribrendus, kiekvienų varžybų platus informacijos bus atskirai pateiktos.

ŠALFASS-gos centro valdyba

Vilniuje atidaryta nauja laipiojimo uolomis sporto salė

Sausio 17 d. Vilniuje, „Ekinstos“ laisvalaikio komplekse atidaryta laipiojimo uolomis sporto salė. Jos šeimininkai — kalnų turizmo ir laipiojimo uolomis entuziastų klubas „Montis magia“.

Klubo „siela“ Andrius Smirnovas teigė, kad laipiojimo uolomis sportas kitose šalyse yra daug populiarnesnis, nei Lietuvoje. „Daug kur — tai ne tik sportas, bet ir puikus laisvalaikio praleidimo būdas“, — sakė A. Smirnovas.

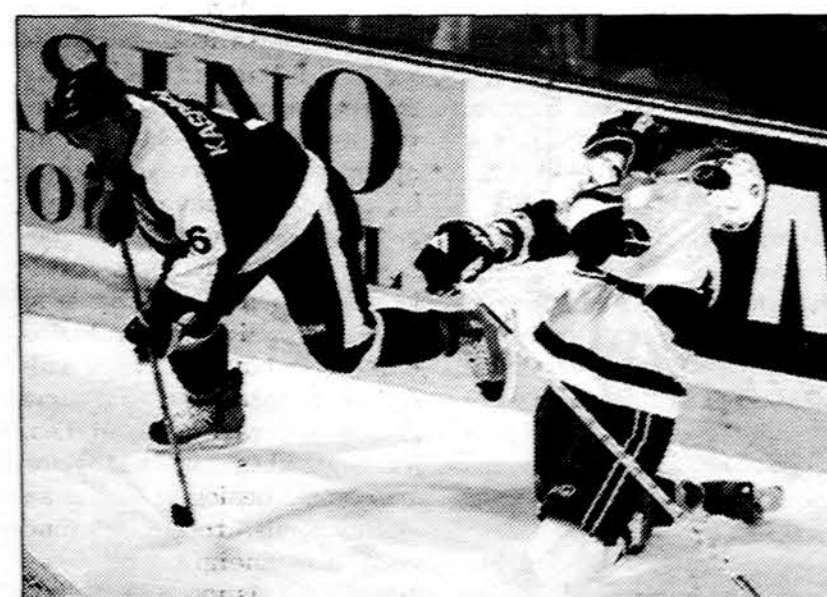
Lietuvoje šiuo kraštutiniuoju sportu daugiausia susidomi jaunimas, tačiau juo gali užsiimti ir vyresnio amžiaus žmonės. Jaunimas dalyvauja varžybose, lipa sudėtingais, daug jėgų ir ištvermės reikalaujančiais maršrutais, o vyresnieji dažniausiai mėgsta palaikyti fizinį pasirengimą, pasimankštinti. Laipiojimo uolomis klubai veikia visuose didžiausiuose Lietuvos miestuose. Tikimasi, kad artimiausiu metu bus įsteigta Lietuvos laipiojimo uolomis sporto federacija.

1974 metais įsikūrusio „Montis magia“ klubo direktorė Eugenija Saženyte teigė,

Kiek vyrų reikėjo, kad sustabdytų įsivakariavusį lietuvių? NBA klubo „Cleveland Cavaliers“ vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas praėjusį šeštadienį svečiuose su „Utah Jazz“ rungtynių metu pašalintas iš aikštės už muštynes su Greg Ostertag. Jis turėjo praleisti sausio 20 d. vykusias rungtynes su „Seattle SuperSonics“. Tokia bausmė jam skyrė NBA vadovybė. Vienom rungtynėms suspenduotas ir G. Ostertag. Susikirtimas tarp šių dviejų krepšininkų kilo, iki trečiojo kėlinio pabaigos likus žaisti 6 min. 51 sek. Kai Ilgauską po krepšiu grubiai sustabdė Ostertag, Žydrūnas puolė ginčą aiškintis kumščiais. Didesnių muštynių išvengta, įsikūrus abiejų komandų krepšininkams.

Eltos nuotr.

Darius Kasparaitis (kairėje) rungtynėse su Montrealio „Canadiens“. Reuters/Christinne Muschi nuotr.

D. Kasparaitis nežais NHL pirmenybėse

Del kairiojo kelio sužeidimo Šiaurės Amerikos nacionalinės ledo ritulio lygos (NHL) reguliojo sezono rungtynėse, įvykusiose sausio 19 d. su Boston „Bruins“, prityręs New York „Rangers“ klubo gynėjas Darius Kasparaitis šį sezoną greičiausiai neberungtyniaus. Kaip oficialiai pranešė New York klubas, 31 m. lietuviui teks gydytis 10–12 savaičių.

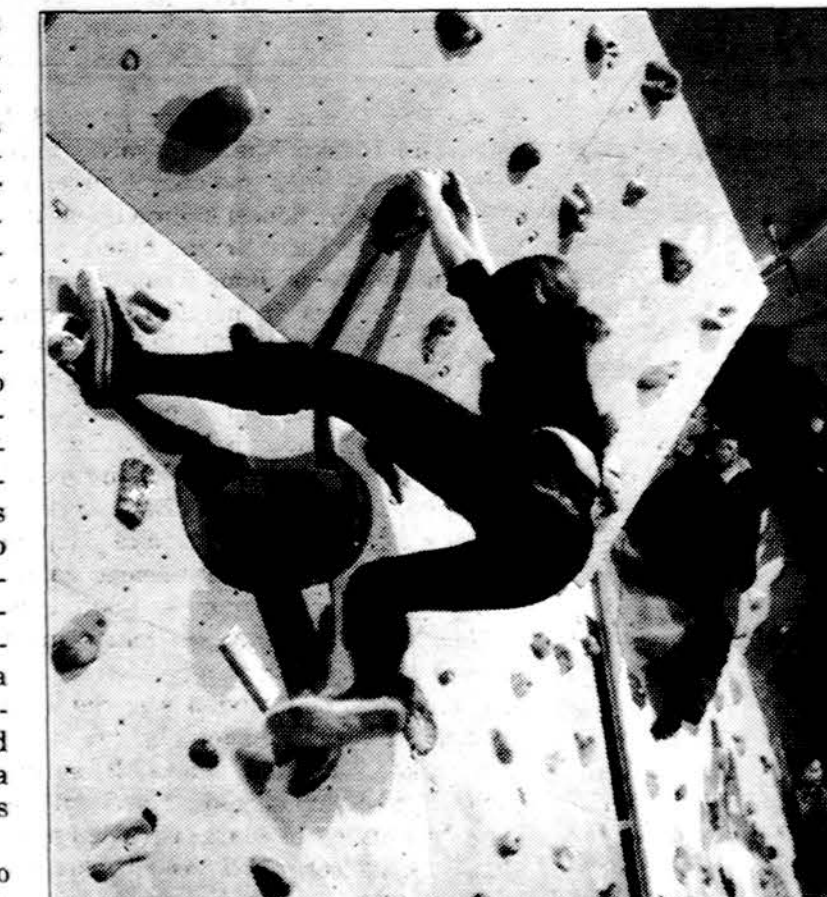
D. Kasparaitis susižeidė po susidūrimo su „Bruins“ gynėju Dan McGillis antrajame kėlinyje, o namie žaidusi „Bruins“ komanda sausio 19 d. rungtynes

laimėjo 5:2. Šį sezoną per 44 rungtynes D. Kasparaitis „Rangers“ komandai pelnė 1 įvartį, atliko 9 šėmingus perdavimus ir gavo 48 baudus minutes.

Ketvirtąją vietą Rytų konferencijos Atlanto pogrupyje užimančys New York (47 tšk.) ledo ritulininkai sausio 20 d., jau namie 1:4 (0:0, 0:2, 1:2), dar kartą turėjo pripažinti trečiojoje pozicijoje Šiaurės Rytų pogrupyje esančios Boston „Bruins“ (58 tšk.) komandos pranašumą. Vienintelį įvartį aikštėse šeiminkams pelnė Brian Lech. BNS

kad naujosios salės įrengimas truko beveik du mėnesius. Salės, kurioje galima ne tik gerai praleisti laiką, bet ir pasiruošti kelionėms ar žygiams į kalnus, bendras laipiojimo plotas — 175 kvadratiniai metrai.

Po laipiojimo uolomis sporto pristatymo ir salės atidarymo buvo surengtos parodomosios varžybos. (Elta)

Eltos nuotr.

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-pastas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St., Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams suvartojus dantis už priėmimą kainą.
Susitarus kalbėti angliai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

FUTBOLAS ČIKAGOJE

Po lengvų pergalių — lygiosios

„Lituanicos“ futbolininkai neįmušė nė vieno įvarčio

Kada per dvi pirmąsias sales futbolo pirmenybių rungtynes lietuvių komanda varžovams „atskaitė“ daugiau negu du tuzinus (konkrečiai — 27) įvarčių buvo laukta, kad ir trečiąją klūtį mūsieškiai sekmingai įveiktų.

Taciau lietuviai žiūrovai šį kartą turėjo nuryti kartį pilulę: pralaimėjimo išvengta, bet nulinės lygiosios iš mūsieškių atėmė 2 taškus. Praėjusį sezoną vos tik 10 taškų surinkusi ir septintoje lentelės vietoje atsidūjusi „Zrinski“ ekipa, prieš lietuvius šventė bent moralinę pergalę.

Kadangi be pralaimėjimų eįsi, „Green-White“ komanda sekmdienį „Rams“ futbolininkus įveikė 4-0, tai ji tapo I diviziono vienvaldžiu vadovu. Po jos lietuviai eina su 7 taškais ir 27-4 įvarčių santykiu. Trečioje vietoje atsidūjusi „Zrinski“ — tiek pat taškų, tik jos įvarčių santykis gerokai blogesnis — 5-2.

Nepaisant šios lietuvių nesėkmės, žiūrovams buvo įdomu jas stebėti, nes neturko gražių momentų iš abiejų komandų žaidėjų. Daugiau progų įvarčiams pelnyti turėjo lietuviai, nors ir varžovai, ypač prieš pat rungtynių galą, galėjo pasižymėti, tačiau meistrisškai pavojų likvidavo vartininkas Irmantas Šatas.

Kaip jau įprasta, savo delsimu „pasizymėjo“ kai kurie lietuvio puolikai. Komandos treneris Gediminas Jarmalavičius nesėkmę per daug nedramatizavo: sakė, kad dar vis jaučiasi komandos nesustygyvavimas, nes dar būta nedaug treniruočių. Tačiau jis džiaugėsi, kad pagaliau komandos žaidėjų tarpe jis

pajunta tam tikrą drausmę ir norą dirbti. O tas, jo nuomone, gali vesti tobulėjimo link. Paklausus, ar lietuviams bus galimybė užimti vieną iš dviejų pirmųjų vietų, kas juos grąžintų atgal i „major“ divizioną, treneris atsakė, jog tam vilčių yra ir bus daroma viskas, kad taip įvyktų.

Grįžtant prie sekmdienio nulinio lygiųjų, reikia pasakyti, jog toks rezultatas nebuvo užfiksuotas šiose salės futbolo galimybė užimti vieną iš dviejų pirmųjų vietų, kas juos grąžintų atgal i „major“ divizioną, treneris atsakė, jog tam vilčių yra ir bus daroma viskas, kad taip įvyktų.

Grįžtant prie sekmdienio nulinio lygiųjų, reikia pasakyti, jog toks rezultatas nebuvo užfiksuotas šiose salės futbolo galimybė užimti vieną iš dviejų pirmųjų vietų, kas juos grąžintų atgal i „major“ divizioną, treneris atsakė, jog tam vilčių yra ir bus daroma viskas, kad taip įvyktų.

Po to iš eilės sekmdieniais lietuviai rungtyniaus su „Sparta“ (3:45 p.p.), „Highlanders“ (3 p.p.), „Dinamo“ (4:30 p.p.), „Tarnovia“ (6 p.p.) ir paskutinį pirmenybių sekmdienį — vasario 29-ją su „Green-White“ — 3 val. p.p.

Taigi mūsieškių laukia dar 6 susitikimai ir, reikia manyti, kad jie lietuviams bus sėkmingi.

E. Š.

DIEVAS KONSTITUCIJOJE?

Ar bijoma Dievo?

KESTUTIS PULOKAS

Jei nekrepšime dėmesio į visokių internetinių forumuose ar straipsnių komentaruose internete reiškiamas nuomones dėl krikščionybės paveldo svarbos europietiškomis vertybėmis konstatavimo būsi- moje ES konstitucijoje, turėsi- me pripažinti, jog beveik visi samprotavimai apie krikščionybę ar apskritai Dievo (vardo) įtraukimą į Euro- poso Sąjungos konstituciją mus pasiekia įvairių instituci- jų bei organizacijų deklaraci- jomis, ir daug rečiau girdime atskirų asmenų diskusijas ar nuomones. Šitaip sudaromas įspūdis, jog klausimas aktualus tik tam tikrai užsigaizavusiai visuomenės daliai, jis sukelia daug mažesnę rezonansą nei, tarkim, laisvo darbo jėgos judėjimo, migracijos ar panašūs klausimai.

Galbūt didžiąjai daliai vi- suomenės istorijoje toks buvęs santykių tiesiogiai nesiejamas su kasdieniu gyvenimu bei, atrodo, nedaro jam bent jau tokios įtakos kaip, tarkim, kaimynystėje įsikūręs ar darbo rinkoje konkuruojantis imi- grantas iš kokios egzotiškos, o gal net ir visai neegzotiškos šalies? Tai visai suprantama, ypač sekuliarizuotoje visuome- nėje. Tačiau vien sekuliarizaci- jai visko suversti tikrai negali- me, galiausiai prieš krikščionybę ar jos paveldą įvardinimą ES konstitucijoje pasisakantys neatrodo aktyvesni, ir jų nėra daugiau, negu priešingą poziciją remiančių. Kasdieninėse eilinių piliečių, nesvarbu, kuriai pozici- jai pritariant, diskusijose tema tikrai nėra pati aktualiausia. Ar tai reiškia, jog šie pilie- čiai klausimo sprendimą yra sąmoningai delegavę jiems atstovaujantioms institucijoms, organizacijoms ar kokioms elito (kad ir ką tuo žodžiu apibūdin- sime) gruputėms, o patys su- telkę dėmesį į daug žemesnius ir praktiškesnius klausimus? Kazkodėl norėtųsi tokiu masiniu sąmoningumu suabejoti.

Kita vertus, piliečiams ty- lint, kyla klausimas, ar aktyviai savo nusistatymą teigiančios institucijos kalba savo atstovau- jamų piliečių vardu, ar tiesiog

užpildo nuomonės neturinčios ar jos nereiškančios visu- menės dalies joms paliktą tuš- tumą? Vėl matysime geriau susiorganizuoti sugebėjusios grupuotės pergale? Vis dėlto pamėginkime nesileisti į tokias, veikiausiai politinį nei egzistenci- netgi nemano daryti). Kazkodėl

šitoks rūpestis atrodo mažų mažiausiai nenuoširdus. Pana- šiau, jog jis naudojamas, kaip priemonė neįvardijamiems da- lykams prastumti.

Jei jau taip rūpinamasi kitų religijų adeptų jausmais, argi, kalbant apie nekrikščioniškas Europos bendruomenes, išeitis negalėtų būti paties Dievo vardo įtraukimas į konstituciją, formaliai nesiejant jo nė su viena religija?

Jei jau taip rūpinamasi kitų religijų adeptų jausmais, argi, kalbant apie nekrikščioniškas Europos bendruomenes, išeitis negalėtų būti paties Dievo vardo įtraukimas į konstituciją, formaliai nesiejant jo nė su viena religija?

Europos bendruomenės, išeitis negalėtų būti paties Dievo vardo įtraukimas į konstituciją, formaliai nesiejant jo nė su viena religija?

atspalvį igauniančios kovos, peripetijas.

Stebėdami pasisakymus krikščionybės svarbos paminė- mo ES konstitucijoje klausimu, dažnai galime pastebėti tenden- ciją išskirti dvi skirtingas pozicijas: tikinčiuosius, konkrečiai krikščionis, o dar konkrečiau – Vakarų krikščionybės (Romos katalikų ir įvairių protes- tantų krikščionių) atstovus, ir pasaulietines, sekuliarias ver- tybes išpažįstančius. Vis dėlto toks skirstymas būtų per daug primityvus ir paviršutiniškas. Abi šios pusės yra per daug margos ir įvairialypės, kad būtų galima joms pritempti bendrą poziciją daugeliu, ne vien tik čia minimu, klausimu. Tad ir dėl krikščionybės paveldo paminė- mo ES konstitucijoje skirtingų nuomonių esama tiek tarp pačių krikščionių, tiek tarp ateistų ar tikėjimo reikalais sau galvos visai nekaršinančių. Kai kuriais aspektais krikščionių ir nekrikščionių nuomonės sutam- pa, kai kuriais jos skiriasi. Tai pačių grupių viduje. Kartais šios nuomonės būna tokios dau- gialypės ir tiek išsklaidytos, ir atskirus elementus, jog susi- pina tiesiog iki galimo manipu- liavimo jomis.

Čia liktų nepaminėta tiki- nčių nekrikščionių (judėjų, mu- sulmonų, neopagonių ir kai kurių kitų) terpė. Nors jų nuo- monė girdima bene mažiau, tačiau būtent jų vardu dažnai linkta spekuliuoti krikščionybės įtraukimo į ES konstituciją priešininkai sekuliaristai – esą krikščioniškojo paveldo akcen- tavimas diskriminuotų nekri- kščioniškas ES šalyse esančias bendruomenes ar individus (nors kai kurios neseniai į Euro- pą imigravusios grupės nė negali pretenduoti į jos paveldą formavusias ištakas ir to turbūt

viena bendruomenė ar individas galėtų apibrėžti savaip. Supran- tama, ne tik tokį santykį, bet ir patį Dievą neigiantiems ateis- tams tai turbūt netiktų, tačiau kam dangstytis kitų religinių bendruomenių interesų gy- nimu? Juo labiau, kad į senovė- ję Europai įtaką dariusios krikščionybės paveldą tokiu atveju ateistai lyg ir neturėtų pretenduoti. Kitos religijos Europos vertybių formavimuisi įtakos turėjo nebent per savo santykį su krikščionyste.

Kita vertus, krikščionybės įtakos šiuolaikinės Europos (Europos Sąjungos?) formavi- muisi pripažinimas nė kiek ne- nusako, koks individo ir Dievo santykis turėtų būti šiandien. Tiesiog konstatuojama tam tikros, sakykim, ideologijos svarba esamų vertybių atsiradi- mui. Tad kodėl priešimamasi tam pačiam krikščionybės pami- nėjimui konstitucijoje, pirmeny- bė atiduodant antikiai bei Romos teisei? Ne tik atiduodant pirmenybę, bet apskritai iki absurdo neigiant krikščionybės

įtaką. Krikščionybės įtraukimo į konstituciją šalininkai konstatuoja, kad konstitucijos preambu- lėje nebūtų akcen- tuota antikos ar Romos paveldo svarba? Taip pat kazkodėl pamirštama, kad ir tos pačios antikos bei Romos paveldas mus pasiekė ne be krikščionybės įtakos. Bent jau „rinka“ šiam paveldui paplisti už Romos imperijos ribų, kad ir iki mūsų, šiaurės barbarų, „sukūrė“ ne kas kita, o krikščionybės plitimas. Čia būtų galima nebent tuščiai

spelioti, ar graikiškasis bei romėniškasis paveldas būtų taip plačiai išplitęs, jei nebūtų „naujų teritorijų“ pirmiau pasiekusi bei jose įsitvirtinusi krikščionybė. O kaipgi dėl tokių visuotinių, bent jau Vakarų ci- vilizacijoje, pripažintų „smulk- menų“ kaip Ženevos konvencija ir panašios, kurias, be jokios abejonės, inspiravo krikščionybė?

Tačiau taip pat būtų ne- teisinga manyti, jog visi krikš- čionys karšiai siekia, kad krikš- čionybė būtų minima konstituci- joje. Dažniausiai krikščionių tarpusavio nuomonių skirtu- mus lemia visai ne priklausy- mas kuriai konkrečiai konfesi- jai, o atitinkama tam tikrų ben- druomenių patirtis ar bažnyčios ir valstybės santykių atskirose šalyse. Prisimindami karčią

patirtį, mažumų bažnyčių atsto- vai nuogaustauja, kad šitaip nebūtų įteisintas daugumos bažnyčių dominavimas. Dau- gelis krikščionių taip pat ne- norėtų, kad bažnyčios instituci- joms kuriuo nors būdu atitektų dalis pasaulietinės valdžios funkcijų ir būtų pažeistas val- stybės ir bažnyčios atskyrimo principas. Svarbu nepamiršti, jog valstybės ir bažnyčios atskyrimas tiesiogiai susijęs su institucijomis, tačiau savaime visai nepaneigia religinės dimensijos visuomenės, įskai- tant politinį dėmenį, gyvenime. Tad vėlgi nepanašu, kad krikščionybės paveldo paminė- mas konstitucijoje šiuo aspektu galėtų turėti neigiamos įtakos bažnyčių tarpusavio ar baž- nyčios ir valstybės santykiams. Tai neturėtų kilti abejonių, ar krikščionybė privalo būti pa- minėta ES konstitucijoje, klausi- mas, kaip ji privalo būti pa- minėta, ir kokią įtaką tas paminėjimas turės dabar- čiai.

Apeliavimas į aukštesnius, negu žmonių susikurtos taisyklės, kriterijus suponuoja kitokią požiūrį į pačias taisykles.

Kita vertus, pamėginkime pažvelgti, kelių Europos valsty- bių konstitucijose apeliuojama į Dievą. Tokias valstybes gale- tume suskaičiuoti vienos rankos pirštais.

Tačiau kažin ar tai gali būti lemiamas kriterijus. ES konsti- tucija, berods, ketina būti kiek kito lygmens dokumentas nei atskirų valstybių aukščiausi

įstatymai. Kol kas anksti prog- nozuoti, koks bus santykis tarp ES ir jos narių įstatymų, ar nevis ES federacine valstybe. Nors būtent tai kelia nerimą esamų ir būsimų ES narių piliečiams, o nesutarimai krikš- čionybės paminėjimo ES konsti- tucijoje klausimu tėra tokio nuogaustavimo simptomai. Bet kuriuo atveju menkai tikėtina, kad religinė retorika Europoje kada įgautų tokią reikšmę kaip Jungtinėse Valstijose, kur ape- liuoti į Dievą iškilmingose vals- tybės vadovų kalbose yra tikrai daug labiau įprasta nei Europos valstybėse (dabartinis Vokie- tijos kancleris, prisiekdamas valstybei, apskritai praleido formulę „Tepadedu man Dievas“).

Apeliavimas į aukštesnius, negu žmonių susikurtos taisyk- les, kriterijus suponuoja kitokią požiūrį į pačias taisykles. Pa- galiau tokiu atveju esama konkrečiau pagrindo, kuriuo galima remtis, taisyklės kvestio- nuojant. Tai taip pat turės įtakos valdžios pareigūnų ir paprastų piliečių santykiams. Dievo neatmetancioje visuo- menėje vadovas prisiima atsai- komybę ne tik savo rinkėjams, bet ir Dievui. Tokiu atveju iš- rinkto pareigūno darbdavys yra ne tik jo rinkėjai, bet ir Dievas, kuriam kartu su jį išrinkusiais rinkėjais privalu atsiskaityti už patikėtą darbą. Dievą at- metancioje visuomenėje vado- vas ir pavaldiniai atsiskaitys tik vieni kitiems, jie patys taps skirtingais poliais – vienas ki- tam, užuot kartą buvę viename poliuje, kitame esant Dievui. Be abejo, šiuo atveju visuomenė pati sau nustato ir etikos nor- mas bei, esant reikaliui, jas gali keičyti, pritaikyti savo po- reikiams, derindamasi prie „laiko dvasios“.

Turbūt šis momentas „šiuo- laikinei“ visuo- meniai kelia dau- giausia nerimo – pripažįstant kaž- ką esant aukš- čiau nei pati val- stybė, visuomenė ir jos sukurtos taisyklės, tenka pripažinti, bet ir prisiimti atsa- komybę. Tai postmoderniai vi- suomeniai atrodo visai nepri- imtina.

Tačiau vien pats Dievo ar krikščionybės paminėjimas istoriniame Europos civilizaci- jos formavimosi kontekste post- moderniai visuomenė lyg ir neturėtų mesti iššūkio. Tad kito lygmens dokumentas nei atskirų valstybių aukščiausi

DRAUGAS, 2004 m. sausio 23 d., penktadienis

3

SES. ONA MIKAILAITĖ

Palaimintojo pėdsakais

Sakoma, kad mūsų laikų žmonės jau nebevertina nei didvyrių, nei šventųjų. Neseniai teko išgirsti stipriai pareiktą nuomonę, jog lietu- viai ypač nevertina ir negerbia šventųjų – ne vien svetimų, bet ir savųjų – kaip šv. Kazimiero ir palaimintojo Jurgio Matu- laičio. Priešingai lenkams, ku- rie labai didžiuojasi savo šven- taisiais ir galbūt todėl jų dau- giau ir turi nei lietuviai. Išgirdusi tokį priekaištą, norė- ju tų tuoju pulti ir mūšikius apginti. Laime, susivaldžiau. Kaip būtų atrodę, – susibarti dėl šventųjų!

Todėl ypač malonu pasitiki naujai Lietuvoje išleistą knygą pavadinant „Palaimintojo Jurgio Matulaičio dvasios sklaidą“, kuri pasirodė 2003 m. pabaigoje Palaimintojo vyskupystės Vil- niuje 85-mečiui paminėti. Šis didokas 336 psl. veikalas tal- pina 24 paskaitas bei studijas, nagrinėjančias mūsų Palai- mintojo dvasią, mintis, darbą, o ypač jo dvasingumo bruožus. Knygą sumaniai parengė kun- Vaclovas Aliulis, MIC. Paskai- tos surinktos iš trijų, 2002 m. sausio mėn. vykusių, matulai- činių simpoziumų Vilniuje, Kaune ir Marijampolėje. Ši tri- lypė tarptautinė konferencija sukelė nemažą dėmesio Lietu- voje: paskaitų klausytis susi- rinko nuo 70 iki 300 asmenų. Paskaitininkai buvo labai įva- rūs ir apimta daug įdomių temų. Knygos pabaigoje įdėtas reikšmingas Matulaičio kūrinys – tai jo įkurtos vienuolijoms „Vedamoji mintis ir dvasia“. Šis dvasinio gyvenimo vadovas, pasak kardinolo Audrio Bačkio, pati sau nustato ir etikos nor- mas bei, esant reikaliui, jas gali keičyti, pritaikyti savo po- reikiams, derindamasi prie „laiko dvasios“.

Turbūt šis momentas „šiuo- laikinei“ visuo- meniai kelia dau- giausia nerimo – pripažįstant kaž- ką esant aukš- čiau nei pati val- stybė, visuomenė ir jos sukurtos taisyklės, tenka pripažinti, bet ir prisiimti atsa- komybę. Tai postmoderniai vi- suomeniai atrodo visai nepri- imtina.

Tačiau vien pats Dievo ar krikščionybės paminėjimas istoriniame Europos civilizaci- jos formavimosi kontekste post- moderniai visuomenė lyg ir neturėtų mesti iššūkio. Tad kito lygmens dokumentas nei atskirų valstybių aukščiausi

migti visą naktį...“ Taigi daugū- mas blaškosi, nerimsta. Retas gi ieško šviesos Palaimintojo žodžiuose ir pavyzdys: „Šiemet Lietuvos adventas ypatingas – neužtenka Kristaus laukimo, reikia kalti gerumo ginklus prieš blogį. Šių (2003) metų šv. Kalėdos mums čia Lietuvoje – įtampos metas“.

Minėtoje knygoje galima rasti istorinės Genovaitės Gus- taitės straipsnį apie Palaimin- tojo šūkio „Vince malum in bono“, kuris dabar verčiamas: „Nugalek piktą gerumą“, kilnę. Ji teigia, jog „Jurgio Matulaičio pasirinkto šūkio... kelias, pra- sėdėjęs Varšuvoje po 1905 m. Rusų revoliucijos, ejęs per Priburgą ir Vilnių, pasiekė trium- fą 1987 m. Romoje, prie vyriausio- siojo apaštalo šv. Petro kapo bei sosto“ (p. 109).

Palaimintasis Jurgis, grįžęs iš Romos į Lietuvą 1925 m. gruodžio mėn. kaip Šv. Tėvo vizitatorius, Lietuvoje rado kunkuliuojančias antivatika- nes nuotaikas, o netrukus 1926 m. išrinkta ir Bažnyčiai nepalanki valdžia. Arkivysku- pas Jurgis Matulaitis tuojau sėdo prie projekto kurti atskirą Lietuvos bažnytinę provinciją. Jis taip pat visokiems būdais švietė Lietuvos visuomenę, jog po- piežius iš tikrųjų labai pa- lankus Lietuvai. Popiežius tai ir įrodė, patvirtindamas Matulai- čio projektą ir įsteigdamas Lietuvos bažnytinę provinciją per 1926 m. Velykas. Arkiv. Jurgis tačiau ir šiuo atveju piktą nugalejo gerumu. Laiške 1926 m. balandžio 19 d. jis rašė: „Šv. Tėvas mane nusiuntė į Lietuvą, ten rašau baisią įtam- pą. Dirbau ne tik dieną, bet daž- niu ir naktį, dažnai net pasni- knavau, daug meldžiausi. Daug kas pasikeitė, pamažu viskas pasitaisys. Buvo įspūdis, kad pats Liuciferis kasasi Lietuvoje po Bažnyčios pama- tais, o su juo – legionas piktųjų dvasių. Kova buvo sunki. Tris mėnesius ten darbavau. Čia Romoje irgi sunkiai dirbau. Vis- kas baigėsi gerai. Šv. Tėvas bu- vo labai patenkintas, padovano- jo man auksinį medalį“.

Taigi Palaimintojo mirties metinių praga, žiemos sukuto- je tyloje bei rimtyje, ir mums metas giliau pamastyti, išter- mingiau melstis ir nusiraminti. Palaimintasis sugebėdavo ra- miai apžvelgti jo laikais vykusias politines audras. Jo iš vėžių neišmušdavo žmo- nių aistrų bangavimai, nes jo dvasia buvo stipriai įsiakni- jusi Dievuje. Argi tai nėra įkvėpimas ir sustiprinimas kums dabar?

KELIANT ARKIVYSKUPĄ MEČISLOVĄ REINĮ Į ALTORIŲ GARBĘ

DR. ALDONA VASILIAUSKIENĖ

Nr. 8

Ar gyvi ir sveiki mūsų giminės ir artimi pažįstami? Ar sveikas vyskupas Paltarokas? Kitais metais Velykos, rodos, bus balandžio 5 d. Sekančiais metais pirmą laišką aš ketinu parašyti Jums sausio mėnesį. Baigdamas laišką, aš siunčiu geriausius linkėjimus sveikatos ir kitų gėrybių Jums, miela Sesute, mano giminėms ir artimiems pažįstamiems. Kasdien su Jumis, miela Sesute, mintyse ir linkėjimuose!

Jūsų brolis M. Reiny

1953 m. liepos 3 d.

Miela ir Brangi Sesute!

Jūsų laišką, kaip atsakymą į mano pir- mąjį šių metų laišką, aš gavau ir labai Jums dėkingas. Aš džiaugiuosi, kad Jūs sveika, taip

pat Jūsų dukros ir vaikai. Dabar aš rašau Jums antrąjį laišką ir pranešu, kad aš visai sveikas, nors ir būna kai kurių senatvės negalavimų, bet jie nežymūs. Iš visos širdies aš dekoju Jums už materialinę pagalbą, kurią Jūs man atsiuntėte, ji padėjo man sustiprinti mano seną sveikatą ir truputį leido padėti kitiems, su kuriais aš gyvenu.

Iš visos širdies linkiu Jums, miela ir bran- gi Sesute, sveikatos ir laimės. Taip pat gi- minėms ir artimiems pažįstamiems.

Visada su Jumis mintyse ir linkėjimuose! Jūsų brolis M. Reiny

1953 m. rugpjūčio 3 d.

Miela ir Brangi Sesute!

Liepos 3 d. aš parašiau Jums antrąjį

laišką šiais metais. O štai rugpjūčio 3 d. vėl rašau Jums laišką. Kas tai, pagallavote Jūs? O štai pranešu Jums malonią naujieną, kad dabar kiekvieną mėnesį galima rašyti ir gauti vieną laišką. Todėl ir aš rašau šiandien. Antrame laiške aš Jums rašiau, kad aš esu sveikas, bet yra ir negalavimų sveikatos atžvilgiu. Nuo gruodžio 20 iki balandžio 17 d. aš buvau mūsų ligoninėje, bet ne gulėjau, o vaikščiojau. Man buvo padidėjęs kraujo spaudimas ir bronchinis kosulys. Ten aš naudojausi įmanomu gydymu ir sustiprėjau. Po to grįžau į ankstesnę kambarį. Bet štai birželio 6 d. aš nualpau. Buvo suteikta medicininė pagalba. Po to dar savaitę svaigo galva, bet visa tai praėjo ir dabar nieko tokio nejauciu. Ryšium su kada tai buvusiu venų išsiplėtimu ir prieš devynerius metus įvykusia operacija, pas mane atsirado raudonos ir rudos dėmės ant kojų, skausmo nejauciu, bet yra kai kurių kraujotakos sutrikimų. Mano klausia truputį susilpnėjo, bet tai nekenkia. Nuo skaitymo kai kada truputį paskauda akis, pavargsta, bet stengiuosi pailseti ir vėl viskas tvarkoje. Vėl leisti produktų ir drabužių siuntiniai, 4 siun- tiniai kiekvieną mėnesį. Žinodamas Jūsų

gyvenimo sąlygas, aš visiškai patenkintas pinigine pagalba, kokią aš gaudavau iki šiol. Laukiu Jūsų laiško. Kaip Jūsų sveikata? Kaip mokosi Jūsų vaikai? Siunčiu linkėjimus giminėms ir artimiems pažįstamiems.

Kasdien su Jumis mintyse ir linkėjimuose!

Jūsų M. Reiny

1953 m. rugsėjo 1 d.

Miela ir Brangi Sesute!

Liepos pradžioje aš parašiau Jums antrąjį šiais metais laišką, o rugpjūčio 3 d. parašiau trečiąjį laišką, kuriame Jums paaiškinu, kad dabar galima rašyti kiekvieną mėnesį po vieną laišką ir taip pat kas mėnesį vieną gauti. Praėjus keletai dienų po mano trečiojo laiško, aš gavau Jūsų atsakymą į mano antrąjį laišką. Iš Jūsų atsakymo aš sužinojau, mano laimei, kad Jūs sveiki, kad viskas gerai su Jūsų dukromis ir vaikaitėmis, kad viena iš Jūsų vaikaitių ruošiasi stoti į universitetą. (užbraukytos dvi eilutės)

Šiandien aš Jums rašau rugsėjo mėnesio laišką ir pranešu, kad aš bendrai sveikas, labai dekoju už suteiktą paramą, kuri stiprina mano sveikatą, o sveikata yra pats svarbiau-

sias dalykas mano padėtyje. Aš Jums rašysiu kiekvieną mėnesį, o Jūs parašykite tada, kada tai atrodys reikalinga. Aš turiu daugiau laisvo laiko negu Jūs.

(užbraukytos dvi eilutės)

O kaip sveikata Jūsų Zitos, kuri ilgą laiką buvo ligoninėje?

Siunčiu linkėjimus visiems giminėms ir artimiems pažįstamiems.

Kasdien su Jumis mintyse ir su nuošir- diausiais linkėjimais

Jūsų brolis M. Reiny

1953 m. spalio 7 d.

Miela ir Brangi Sesute!

Rugsėjo 2 d. rytą aš išsiunčiau Jums laišką, o po pietų gavau Jūsų laišką, rašytą rugpjūčio 24 d., tokiu būdu mūsų laiškai prasilenkė ir aš negalėjau atsakyti į Jūsų klausimus. Aš labai dėkingas už Jūsų laišką ir džiaugiuosi, kad pas Jūs viskas gerai, visi sveiki. Brangi Sesute, nesilvartaukite, kad aš laišką paminėjau savo sveikatos trūkumus senatvėje ir kai kurias kitas priežastis. Aš minėjau apie sveikatos susilpnėjimą, kuri patyriau birželio mėnesį, **Nukelta i 7 psl.**

Omahos svečiai IŠ LIETUVOS

Rugsėjo 12-14 d. Omahoje vykusios JAV LB XVII Tarybos sesijos renginių metu teko susipažinti su keletu studentų iš Lietuvos, kurių Omahoje yra keliolika, ir patirti apie jų gyvenimą Amerikoje. Kai kurie jų yra atvykę pagal Šiaurės ir Omahos miestų bendradarbiavimo programą į University of Nebraska at Omaha, o Reividas Šimėnas 2000 m. į Creighton universitetą atvyko laimėjęs stipendiją, kurią jam išrūpino Jėzuitų gimnazija Vilniuje, kurią jis baigė. R. Šimėnas studijuoja informatiką, o pragyvenimui užsidirba vakarais universitete. Pernai su tiktais jis sakė neketinąs pasilikti Amerikoje, po studijų grįšįs į Lietuvą. Iki šiol jo ketinimai nepasikeitė. Šiais mokslo metais jam bus suteiktas bakalauras laipsnis, tuomet Amerikoje jis dar ketina siekti doktorantūros politologijos srityje.

– Ketinate eiti tėvelio pėdomis? – paklausa, žinodama, kad Albertas Šimėnas yra buvęs Lietuvos Seimo narys ir tebėra Krikščionių demokratų organizacijos valdybos narys.
– Jeigu gerai pasiseks, – nusišypsuoja Reividas. – Mano specialybė būtų matematinis modeliavimas, o tai turi daug ką bendra su dabartine specialybe – informatika.

– Anot Reivido, jo kolegos, kiti lietuviški studentai Omahoje daugiausia studijuoja verslo administravimą, keletas merginų studijuoja muziką.
– Ar įdomus studentų gyvenimas Amerikoje? – klausiu.
– Man atrodo, kad studentų gyvenimas visur panašus. Kai grįžtu namo į Vilnių, pasikalbu broliams, kurie taip pat studentai. Laisvalaikis? Ilgai lankiau šachmatų klubą.

– Ar jaučiate Lietuvos ir Amerikos gyvenimo skirtumų?
– Čia vaikai stengiasi kuo anksčiau būti savarankiški. Lietuvoje stipresni šeimininkai ryšiai ir šeima stengiasi kuo ilgiau vaiką išlaikyti šeimoje. Čia atvirkščiai – tėvai stengiasi, kad vaikas kuo greičiau pradėtų savo gyvenimą.

– Ar laiką leidžiate daugiau su lietuvišiais, ar su amerikiečiais?
– Man labiau priimtina bendrauti su lietuvišiais. Prie amerikiečių turi prisitaikyti.

– Ar skiriasi jūsų amžiaus amerikiečių ir lietuvių jaunimo santykiai?
– Skiriasi. Lietuviai labiau vertina asmeninius ryšius – draugystę. Lietuvoje jeigu draugas, tai jau tikras draugas. Amerikiečiai šaltesni vienas kitam. Čia ryšiai vyksta labai greitai.

Mums besikalbant priejo Creighton universiteto prof. Terry Clark ir pasiūlė kita pašnekovė – savo aspirantą iš Lietuvos Kęstutį Budrį. Paaškę, kad Kęstutis mokosi Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute, kuris per prof. Terry Clark palaiką glaudžius ryšius su Creighton universitetu. Vilnius kiekvieną semestrą į Omahą siunčia stažuotis vieną studentą. Ši programa tęsiasi jau keletas metų.

– Taip pasitaikė proga ir man čia atvažiuoti, – sako Kęstutis. – Dirbu prie savo temos, tuo patį padeda prof. Clark prie jo tyrimų. Dr. Clark užsiima racionalaus elgesio tyrimais – racionalaus elgesio modeliavimu tarptautiniuose santykiuose ir politologijoje. Aš analizuoju Rusijos ir JAV santykius.

Kęstutis atvyko į Omahą viename semestru ir Kalėdas jau švęs namie. Baigęs studijas jis ketina vėžtis į diplomatinę tarnybą. Kadangi jauni labai mėgsta Ameriką ir daugelis svajoja pasilikti čia, paklausa ir Kęstutis, ar jis nenorėtų pasilikti Amerikoje.

– Patyrimas, kurį galiu gauti šiame universitete ir praktika, tuo labiau naujos žinios, nauji žmonės, nauji profesoriai ir tam tikras požiūris man bus labai naudingi, bet savo ateitį matau Lietuvos užsienio diplomatoje, – labai jau diplomatiškai atsakė Kęstutis Budrys.

Šie pokalbiai vyko prieš pokylį „Double Tree“ viešbutyje. Besirenkant svečiams buvo proga pakalbėti ir su jau omahiške tapusia gydytoja anesteziologe Virginija Talžūnaitė-Berešiene. Pasidomėjau, kokie keliai ją atvedė į tokią tolimą vietovę ir kaip jai sekasi.

– Baigusi Vilniaus universitetą Medicinos fakultetą, 1992 m. atvykau pas gimines atostogų ir nuėjau į Holy Cross ligoninę Čikagoje pasidžiūrėti, kaip Amerikoje vyksta operacijos, kokia anesteziologija, kuo skiriasi Amerikos ir Lietuvos ligoninės. Pasidžiūrėjau ir man patiko. Po to susitikau čia savo busimą vyrą ir ištekėjau. Sprendėme, kur gyvensime. Jis nenorėjo važiuoti gyventi į Vilnių, aš nenorėjau – į Kauną, tai nusprendėme pasilikti Amerikoje. Reikėjo labai rimtai ruoštis egzaminams. Kol ruošiausi, dirbau vienoje Čikagos ligoninėje. Po dviejų egzaminų gavau rezidentūrą Omahoje. Baigusi rezidentūrą, dirbu anesteziologe.

– Ar jaučiate lygiavertę partnerę su amerikiečiais gydytojais?
– Aš dalyvauju vienos sudėtingiausios operacijų širdies, kepenų persodinimo, manimi pasitiki.

– Ar atvažiuos iš Lietuvos, nesijautė išsilavinimo spragų?
– Reikėjo viską pradėti mokytis iš naujo, nes Amerikoje yra kitoks paruošimas. Visų pirma, reikėjo išmokti kalbą, antra, reikėjo išlaikyti egzaminus, kurių mums Lietuvoje ne reikėjo laikyti. Reikėjo pradėti nuo paprasčiausių dalykų – nuo anatomijos ir chemijos.

– Kodėl iš naujo, juk anatomija ta pati?
– Kitokie pavadinimai, galų gale kryptys kitokios. Čia norima žinoti visai kitų dalykų. Tiesiog čia kitokia medicina.

– Ar bendraujate su kitais, iš Lietuvos atvykusiais gydytojais ir ar jų daug?
– Viena kolegė, pediatrė, iš mano grupės dirba Wisconsin. Žinau keletą Čikagoje. Yra baigusių ir Vilniaus, ir Kauno universitetus. Čia išsilaiko egzaminus, baigia rezidentūrą ir lieka dirbti. Čikagoje šiemet vyko Gydytojų sąjungos suvažiavimas. Susirinko nemažai ir naujai atvykusiųjų. Daugumą pažinojau, visiems gerai sekasi. Bet egzaminus išsilaiko ne visi, tuomet eina dirbti kitokio darbo.

Virginija jau tikriausiai negrįš į Lietuvą. Čia ji jau įsikūrė, turi gerą darbą, jauna jos šeima įsigijo puikius namus, Amerikoje gimė sunus. Taigi kiekvieno laimė ar nelaimė yra labai individuali.

Audronė V. Škuidaitė

PASKUTINIO LIETUVOS KAVALERIJOS VIRŠININKO SUKAKTIS

STASYS IGNATAVIČIUS

Brigados generolas Kazys Tallat-Kelpša gimė 1893 m. spalio 28 d. Žemaitijos dvarininkų – Laukuvos valstiečio Padievyčio dvaro savininkų, Kazio ir Onos Tallat-Kelpšų šeimoje. Kazys buvo jų pirmasis vaikas, vėliau gimė sesuo Ona, broliai Tadas ir Stasys.

4-to Karaliaus Mindaugo pėstininkų pulko vadas, pulkininkas leitenantas K. Tallat-Kelpša apie 1931 m.

Pradinį mokslą būsimasis generolas įgijo, būdamas dvare, vėliau mokėsi Kaune ir 1914 m. baigė Kauno Komercinę mokyklą. Svajojo vykti į Peterburgą ir mokyti inžinerijos, tačiau prasidėjo I pasaulinis karas ir Kazio svajonės žlugo. Nelaukdamas kol bus pakviestas į kariuomenę ir pasiūstas nežinia kur, jis pats į kariuomenę įstojo savanoriu. 1914 m. lapkričio 15 išsiunčiamas į Sibirą prie Volgos, kur 1-ame atsargos kavalerijos pulke praejo pagrindinį karinį apmokymą.

1915 m. gegužės 8 d. K. Tallat-Kelpša po apmokymų atvyksta į 3-čią dragunų pulką, kuris kovėsi su vokiečiais prie Ventos tarp Kuršėnų ir Papilės. Su pulku kornetas K. Tallat-Kelpša dalyvavo kautynėse Lietuvoje, Gudijoje, Rytų Galicijoje, Šiaurės Ukrainoje ir Rumunijoje, kur buvo sunkiai sužeistas. Operuoti nebuvo galima, tai kulka K. Tallat-Kelpša išnešiojo 8 metus, kol vieną dieną ja... išsijopė. Už nuopelnus ir pasižymėjimus kovos laukuose kornetas Kazys Tallat-Kelpša buvo apdovanotas Šv. Jurgio IV laipsnio kryžiumi. Šv. Jurgio kardui, Šv. Onos ir

Šv. Stanislovo III laipsnio ordinais.

Bolševikams Rusijoje užgrobus valdžią, paio tvarka ir kariuomenėje – kareiviai bėgo iš dalinių, nevykdė karininkų įsakymų, su kai kuriais karininkais susidorojavo arba sušaudydavo. Laimei kornetas K. Tallat-Kelpša, prasidėjus kariuomenėje suirutei, buvo paleistas į atsargą. 1918 m. spalio mėn. jis grįžo į Lietuvą, skubėjo į Vilnių, kur Lietuvos Taryboje užsiregistravo karininkų sąrašuose. Laikini iki specialaus šaukimo buvo paleistas namo. Pavykęs į Padievyčio pas motiną, paviešėjęs pora savaičių ir negavęs jokio šaukimo, vel vyko į Vilnių ir šį kartą užsiregistravo besisteigusioje Krašto apsaugos ministerijoje. Čia jis gavo įsakymą vykti į savo tėviškę ir rinkti savanorius į atsikuriantį Lietuvos kariuomenę. Jam buvo pareikšta, kad po keleto dienų Tauragėje bus įkurtas Tauragės srities apsaugos štabas, į kurį jis turės prisistatyti.

Atvykęs į savo apylinkę, jis surinko būrį savanorių ir 1919 m. sausio pirmosiomis dienomis atvyko į Tauragės srities apsaugos būrio štabą. Pristatęs štabe, karininkas K. Tallat-Kelpša gavo įsakymą vykti į Kauną, kur prie Atskiros bataliono (vėliau 5-as pėstininkų pulkas) buvo steigiamas kavalerijos branduolys. Nuvykęs į Kauną ir prisistatęs vadovybei, buvo paskirtas karininku į kavalerijos II eskadroną.

1919 m. kovą 20 d. leitenantas Kazys Tallat-Kelpša perkeliamas į Krašto apsaugos ministerijos štabą ir siunčiamas į Prancūziją Lietuvos karinės misijos nariu prie Taikos delegacijos. 1920 m. sausio 27 d. jis skiriamas karo atstovu Latvijai ir Estijai, tačiau neilgam. Jau rugsėjo 19 d. jis skiriamas į formuojamą „2-ąjį ulonų pulką“. 1923 m. lapkričio 1 d. kapitonas K. Tallat-Kelpša siunčiamas mokyti į Belgijos Karo akademiją, kurią baigė 1926 m. pavasarį. Grįžęs į Lietuvą, jam suteikiamas majoro laipsnis ir skiriamas į kariuomenės štabo operacijų skyrį. 1927 m. gruodžio 15 d. skiriamas I karo apygardos štabo viršininku. 1931 m. rugpjūčio 11 d. pulkininkas leitenantas K. Tallat-Kelpša paskirtas 4-to Lietuvos karaliaus Mindaugo pėstininkų pulko vadu, tačiau jau 1932 m.

sausio 5 d. jis buvo sugrąžintas į apygardos štabą. 1934 m. spalio 25 d. pulkininkas K. Tallat-Kelpša paskirtas kavalerijos viršininku. 1935 m. lapkričio 23 d., Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos aktu, jam buvo suteiktas brigados generolo laipsnis.

Su didele širdgėla brig. gen. K. Tallat-Kelpša sutiko Lietuvos okupaciją. Kavalerijos štabe karininkams jis prasiarė, kad netrukus prasidės karininkų atleidimas į atsargą, o Lietuvos kariuomenė bus likviduota. Nemažą išbandymą generolui teko patirti, kuomet birželio 15 d. tuometinio ministro pirmininko A. Merkio įsakymu, jam, ministrui E. Galvanauskui, pulkininkui P. Saladžiui ir pulkininkui A. Šiogeriui (prezidento A. Smetonos adjutantui) teko vykti į Kybartus ir atvežti ten išvykusį prezidentą A. Smetoną. Delegacijai atvykus į Kybartus, paaškę, kad prezidentas jau pėrėjo Vokietijos sieną. Tuomet min. E. Galvanauskas, brig. gen. K. Tallat-Kelpša ir Kybartų baro pasienio viršininkas J. Žemaitis Vokietijos teritorijoje

Tuomet min. E. Galvanauskas, brig. gen. K. Tallat-Kelpša ir Kybartų baro pasienio viršininkas J. Žemaitis Vokietijos teritorijoje susitiko su prezidentu, kuris kategoriškai atsisakė grįžti į Kauną, motyvuodamas, kad bus priverstas savo parašu legalizuoti Lietuvos okupaciją, o šiuo savo pasitraukimu išreikšė protestą prieš rusų melus, apgavystes, smurtą, sutarčių sulaužymą ir Lietuvos okupaciją.

je susitiko su prezidentu, kuris kategoriškai atsisakė grįžti į Kauną, motyvuodamas, kad bus priverstas savo parašu legalizuoti Lietuvos okupaciją, o šiuo savo pasitraukimu išreikšė protestą prieš rusų melus, apgavystes, smurtą, sutarčių sulaužymą ir Lietuvos okupaciją. Apie tai sužinojęs, min. pirm. A. Merkys brig. gen. K. Tallat-Kelpšai davė įsakymą kuo skubiau išvesti 9-to pėstininkų pulko vadą plk. A. Gaušą, su pulku atvykusiu į Vilkaviškio pasienį, ir pulką grąžinti į Marijampolę.

Netrukus generolo pasiskyrimas kavalerijos štabe

Prezidentas A. Smetona įteikia pulko vėliavą 3-čiojo dragunų pulko vadui, gen. štabo pulkininkui A. Reklaičiui. Už prezidento stovi kariuomenės vadas, div. gen. St. Raštikis ir kavalerijos viršininkas brig. gen. K. Tallat-Kelpša.

pasitvirtino. Maskvos spaudžiamas, kariuomenės vadas div. gen. V. Vitkauskas 1940 m. birželio 25 d. paskelbė įsakymą Nr. 67, kuriuo remiantis, buvo paleista į atsargą septyniolika aukštų Lietuvos kariuomenės karininkų, tarp kurių buvo ir kavalerijos viršininkas, brigados generolas Kazys Tallat-Kelpša.

Tamaudamas Lietuvos kariuomenėje brig. gen. K. Tallat-Kelpša už nuopelnus ir pasižymėjimą buvo apdovanotas: Vytauto Didžiojo 3-čio laipsnio

pasitvirtino. Maskvos spaudžiamas, kariuomenės vadas div. gen. V. Vitkauskas 1940 m. birželio 25 d. paskelbė įsakymą Nr. 67, kuriuo remiantis, buvo paleista į atsargą septyniolika aukštų Lietuvos kariuomenės karininkų, tarp kurių buvo ir kavalerijos viršininkas, brigados generolas Kazys Tallat-Kelpša.

Tamaudamas Lietuvos kariuomenėje brig. gen. K. Tallat-Kelpša už nuopelnus ir pasižymėjimą buvo apdovanotas: Vytauto Didžiojo 3-čio laipsnio

pasitvirtino. Maskvos spaudžiamas, kariuomenės vadas div. gen. V. Vitkauskas 1940 m. birželio 25 d. paskelbė įsakymą Nr. 67, kuriuo remiantis, buvo paleista į atsargą septyniolika aukštų Lietuvos kariuomenės karininkų, tarp kurių buvo ir kavalerijos viršininkas, brigados generolas Kazys Tallat-Kelpša.

Tamaudamas Lietuvos kariuomenėje brig. gen. K. Tallat-Kelpša už nuopelnus ir pasižymėjimą buvo apdovanotas: Vytauto Didžiojo 3-čio laipsnio

pasitvirtino. Maskvos spaudžiamas, kariuomenės vadas div. gen. V. Vitkauskas 1940 m. birželio 25 d. paskelbė įsakymą Nr. 67, kuriuo remiantis, buvo paleista į atsargą septyniolika aukštų Lietuvos kariuomenės karininkų, tarp kurių buvo ir kavalerijos viršininkas, brigados generolas Kazys Tallat-Kelpša.

Tamaudamas Lietuvos kariuomenėje brig. gen. K. Tallat-Kelpša už nuopelnus ir pasižymėjimą buvo apdovanotas: Vytauto Didžiojo 3-čio laipsnio

pasitvirtino. Maskvos spaudžiamas, kariuomenės vadas div. gen. V. Vitkauskas 1940 m. birželio 25 d. paskelbė įsakymą Nr. 67, kuriuo remiantis, buvo paleista į atsargą septyniolika aukštų Lietuvos kariuomenės karininkų, tarp kurių buvo ir kavalerijos viršininkas, brigados generolas Kazys Tallat-Kelpša.

Gargždiskiai išsaugojo kilnaus kunigo Mykolo Vaitkaus atminimą

Naujosios Gargždų Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčios kurtinis akmuo pašventintas 1989 metų lapkričio mėnesį, tačiau šiemet suėjo 10 metų, kai joje vyksta pamaldos. Apdailos ir vidaus įrengimo darbai vyksta dar ir dabar, tačiau bažnyčia jau tapo pagrindiniu Gargždų miesto pastatu, miesto simboliu, naudojama miesto plakatuose, atvirukuose ir kitur, ypač vykstant Gargždų 750 metų jubiliejiniams renginiams. To jubiliejaus proga bažnyčios statytojų Gargždų parapijos klebonui, ateitininkų kuopos dvasios vadui kanauninkui Jonui Paulauskui suteiktas Gargždų miesto Garbės piliečio vardas.

Gargždiskiai myli savo miestą, gerbia parapijos kleboną, lanko bažnyčią, prisimena seniau dirbusius, iš parapijos kilusius kunigus.

Sekmadienį, spalio 26 d.,

Gargždų bažnyčioje vyko kunigo kanauninko, poeto, kultūros veikėjo Mykolo Vaitkaus, kilusio iš Gargždų (1883.10.27–1973.05.20) 120-ųjų gimimo metinių minėjimas.

Žvelgdami į kanauninko Mykolo Vaitkaus portretinę nuotrauką, žmonės su įdomumu klausėsi literatūrinės-muzikinės kompozicijos „Su Minija“, kurią atliko aktorai Virginija Kochanskaitė, Petras Venslovas, solistė Rita Preikšaitė, pianistė Rūta Blaškytė. Bažnyčia buvo pilnule.

Po literatūrinės-muzikinės kompozicijos, 12 valandą šv. Mišias už kanauninką Mykolą Vaitkų aukėjo parapijos klebonas kanauninkas Jonas Paulauskas. Pamokslė klebonas gražiai pristatė gargždiskio, iškiliaus kunigo, kanauninko Mykolo Vaitkaus asmenybę.

Mykolas Vaitkus gimė

Gargžduose. Tėvas vertėsi siuveljo amatu (turėjo namelį J. Basanavičiaus gatvėje). Mokėsi Gargždų pradžios mokykloje, vėliau įstojo į Palangos progimnaziją. 1903 metais įstojo į Kauno kunigų seminariją. Priminęs šv. Mišias aukėjo Gargždų bažnyčioje 1908 metų birželio 18 dieną. Pažinojęs prisiminė kunigą Mykolą Vaitkų buvusį giedraus, dvasingo veido, tiesaus žvilgsnio atviraširdį žmogų. Kunigo Mykolo Vaitkaus dvasingumas darė įspūdį žmonėms mačiusiems jį kunigo pareigas atliekant. Poetas Salys Šemerys apie kun. M. Vaitkų rašė: „Man patiko, kaip jis judėjo prie altoriaus, jis darė tikrai mistiko įspūdį... Galima sakyti, kad kunigas Mykolas Vaitkus buvo tikrai Dievo pašauktas kunigas magas. Aš su mielu noru ir... pasitenkinimu klausydavau jo Mišių Kauno baziliko-

je...“

Kun. M. Vaitkus Kaune įsitaukė į katalikiškos spaudos leidimą, kartu su kun. J. Skvirkeku 1913–1914 metais redagavo žurnalą „Bažnytinė apžvalga“. Per Pirmąjį pasaulinį karą pasitraukė į Smolenską, su būsimuoju Panevėžio vyskupu Kazimieru Paltaroku rūpinosi lietuvių pabėgėlių dvasiniais reikalais.

1936–1944 metais profesoriavo Kauno kunigų seminarijoje. Gyvendamas Kaune, aktyviai reikėsi periodinėje spaudoje. Prieškario Lietuvoje kun. Mykolas Vaitkus buvo ryški asmenybė tautos ir valstybės gyvenime: poetas, rašytojas, publicistas, dramaturgas, vertėjas, katalikiškos spaudos leidėjas, pedagogas, plačių pažiūrų eruditas, įdomus ir tolerantiškas, mielai sutinkamas ir laukiamas ir dvasininkijos

luome ir tarp pasauliečių. 1944 metais kunigas Mykolas Vaitkus pasitraukė į Vakarų, o vėliau išvyko į JAV. Dažnai emigracijoje visiems primindavo, kad esąs iš nuošalaus Žemaitijos pasienio miestelio Gargždų ir ne kartą rašė atsidusėdavo: „Malonus šešėlis! Kur jus esat šiuo buties momentu? Ar beprisimena anuos laikus bei asmenis? O ir mane, kaip aš jus?“

Žymaus gargždiskio kanauninko Mykolo Vaitkaus palaikai išsisi Amerikos žemėje, Putnamo kapinaitėse.

Gargždų bendruomenė, šventusi kraštiečio šviesulio 120-ąsias gimimo metines, vi-liausi, jog garbingam gargždiskui kunigui ateityje bus pastatytas kuklus paminklas ar atidengta bent memorialinė lenta.

K. Sipienė
Gargždai

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Puslapį redaguoja Vitalija Pulokienė
(01/23/2004 Nr.56)

ARKIVYSKUPAS JURGIS MATULAITIS

Jurgis Matulaitis yra žymus lietuvis, kuris paskelbtas šventuoju. Jis mirė Lietuvoje, 1927 m. sausio 27 d. Po 60 metų, 1987 m. popiežius Jonas Paulius II paskelbė jį palaimintuoju. Tai reiškia, kad jis yra su Dievu danguje ir meldžiasi už mus, mums padeda. Jis yra antrasis Lietuvos globėjas šalia Šventojo Kazimiero.

Jurgis Matulaitis gimė ir augo Lietuvoje. Jis buvo silpnos sveikatos, tačiau nuo jaunų dienų mylėjo Dievą, žmones ir savo tėvynę Lietuvą. Jurgis gimė tuo laiku, kai Lietuva dar buvo rusų valdžioje, užaugęs džiaugėsi, kad Lietuva tapo nepriklausoma valstybe.

Jurgis Matulaitis mokėsi ir tapo išmintingu žmogumi. Buvo įšventintas kunigu, vėliau vyskupu ir arkivyskupu. Visą savo gyvenimą Jurgis Matulaitis ištikimai tarnavo Dievui ir stengėsi padėti žmonėms. Budamas Vilniaus arkivyskupu jis tėviškai globėjo jaunos ir senus, visus vesdamas prie Dievo.

Vyskupo Jurgio šūkis buvo: „Blogą nugalek gerumu“. Jis pats taip elgėsi ir daug žmonių patyrė jo gerumą.

Palaimintasis Jurgis Matulaitis, kaip Šv. Kazimieras labai mylėjo Dievo Motiną Mariją. Jis visada pasitikėjo jos globa ir ji padėjo jam nugalėti visus gyvenimo sunkumus.

Lietuvoje, Marijampolės bažnyčioje, yra koplyčia, kur palaidotas palaimintasis Jurgis.

PASIJUOKIME

– Kas yra pienuo? Pasakyk Arūnai – prašo mokytojas. Arūnas tyli.

– Įsivaizduok, kad jūs visi esate ays, o aš vaikštai aplinkui ir į jus žiūriu. Kas aš bučiau?

– Avinas!

Tu vėl pamokos neišmokai, Vytuk? Kodėl taip darai?

– Kad man sutrukdė išmokyti.

– Kas sutrukdė?

– Miegas.

Tėveli, klausia mažasis Vincukas, kur yra Andai?

– Paklausk mamos. Ji viską namuose tvarko ir tikriausiai kur nors nukišo.

Kaziuk, tu vėl pešei su mažuoju broliuku. Tu juk didesnis ir turi nusileisti mažesniems.

– Aha! O tu, tėte, ar dažnai man nusileidi, juk aš mažesnis!

Kodėl vištos vasarą deda daugiau kiaušinių negu žiemą?

– Todėl, kad vasarą ilgesnės dienos ir jos turi daugiau laiko.

AČIŲ, DIEVULI

Ačiū tau, Dievuli,
Už auksinę dieną,
Už naktų žvaigždėtą
Tūkstančius – ne vieną.

Ačiū už lietutį,
Krintantį ant lauko.
Už saulę skaisčią,
Kur padangę plauko.

Ačiū, kad globoji
Tevelius brangiuosius
Ir gini nuo vėjų
Vyšnes ir uosius.

Ačiū už duonę
Kąsnį sotų, sotų,
Už gražumą girių
Ir laukų rasotų.

Jonas Minelga

PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI, POSAKIAI

Gera bičiulystė – ilga draugystė.

Gera daryt niekada nevelu.

Gera diena – gera ir naktis.

Gera padarysi, daugiau pelnysi.

Gera, kaip pas tėvą už pečiavus.

Gera pažįstam, kai jo netenkam.

Gera pradžia – pusė darbo.

Geras paprotys – geriausias įstatymas.

Geras pavyzdys – geriausias mokytojas.

Geras paukštis savo lizdo netēršia.

Geras žodis – geriausias darbu tampa.

Gerą žmogų bėdą pažinsi.

Parengta pagal
J. Mingirdo knyga.

MISLĖ

Na, vaikai, šį kartą jūs laukia istorinė mįslė.

Tikrai nustatyta, kad pirmasis Lietuvos karalius Mindaugas ir jo žmona karalienė Morta nevalgė cepelinų. Kodėl?

LIETUVOS VALDOVŲ RŪMAI

Idomu, vaikučiai, jog tai, kas atrandama kasinėjant griuvėsius, kertasi su šimtmečiais nusistovėjusiu supratimu apie karaliaus Mindaugo, kunigaikščių Gedimino, Vytauto, ypač renesanso laikų įvykiais.

Vienas tokių, istoriją menančių statinių, tiksliau griuvėsių – Lietuvos valdovų rūmai. Įvairiose ekskursijose po Valdovų rūmų griuvėsius apsilanko tūkstančiai žmonių. Juose rengiami spektakliai, koncertai. Tačiau paaiškėjo, kad žmonės nori daugiau ir išsamiau sužinoti apie pilies radinius.

Angarai – atkastų valdovų rūmų liekanų apdangalai – žiemą būdavo drėgni, nešildomi, todėl teikti pastovią informaciją būdavo neįmanoma.

2000 m. rugpjūčio 23 d. buvo įsteigtas visuomeninis „Valdovų rūmų paramos fondas“, kuriam vadovauja aktyvus vadovas, Amerikos lietuvis Edmundas Kulikauskas.

Jūs, vaikučiai, irgi galite būti Lietuvos valdovų rūmų atstatymo rėmėjais. Šiam tikslui jums tereikia įsigyti kartoninį Valdovų rūmų maketą (kaina 3 dol.) ir jį labai pagelbėsime atstatymo paramos fondui. O

įsigyti šį maketą galite „Draugo“ knygynėlyje, adresu:
4545 West 63rd Street,
Chicago, IL 60629.

Šio kartoninio maketo autorius keturiolikmetis Vilniaus Jono Basanavičiaus vidurinės mokyklos auklėtinis Justinas Gasinas. Už šį Lietuvos valdovų rūmų garsinantį projektą Justinui 2003 m. buvo skirtas apdovanojimas.

Kartoninis maketas sukurtas pagal Pilių tyrimo centro „Lietuvos pilys“ retrospektyvinę rekonstrukciją.

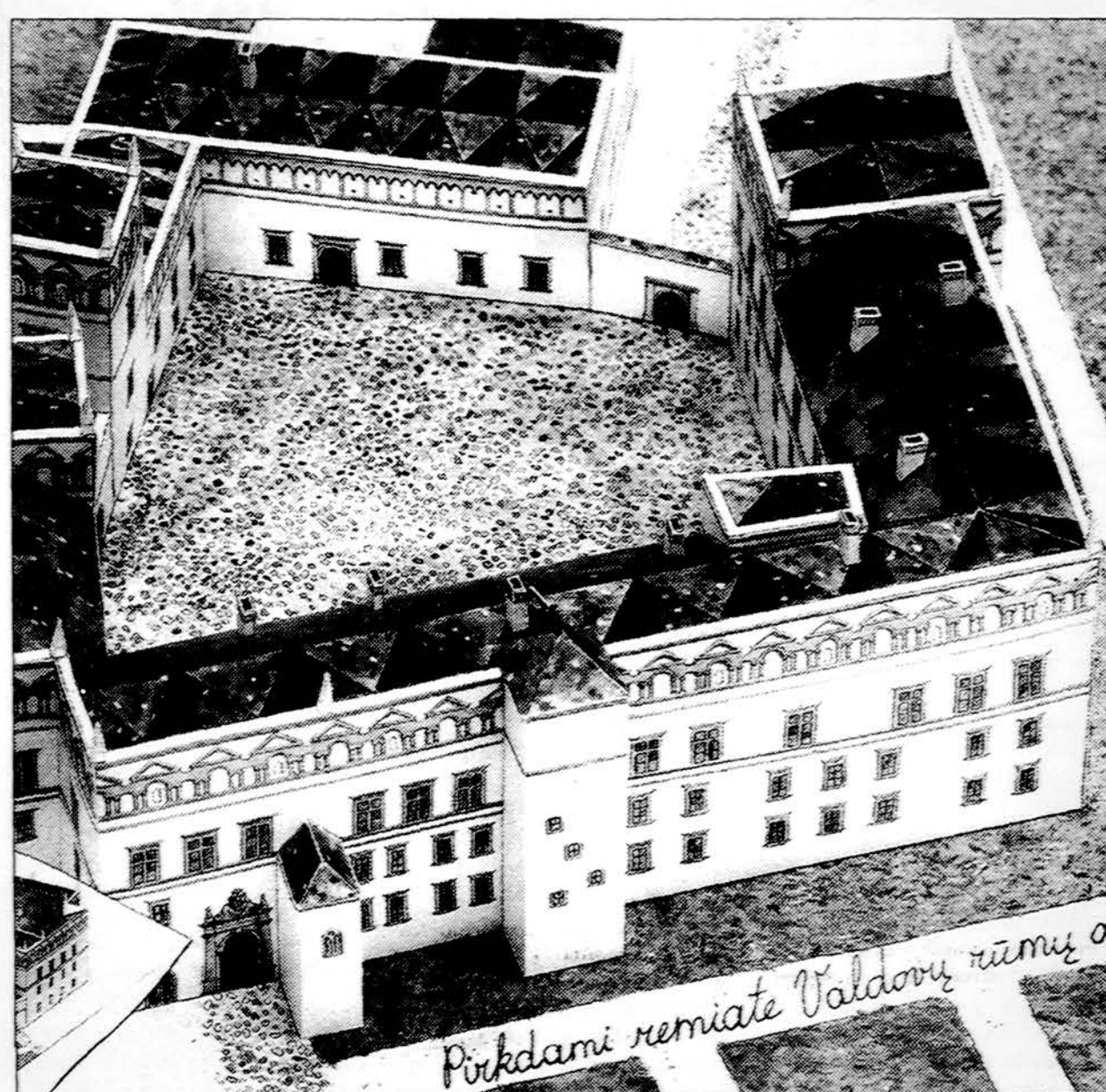
Nurodymai

• Viskas, ko jums reikės darbui, yra žirkles, liniuotė, klipai ir adata.

• Detales kirpkite per išorės linijas arba prieš ženklą, vaizduojantį žirkles. Po to detales sulankstysite per linijas, ir t.t.

• Galiausiai reikės padaryti vėliavą, išmėginti ją į bokštą viršūnę ir Valdovų rūmų maketą baigtas.

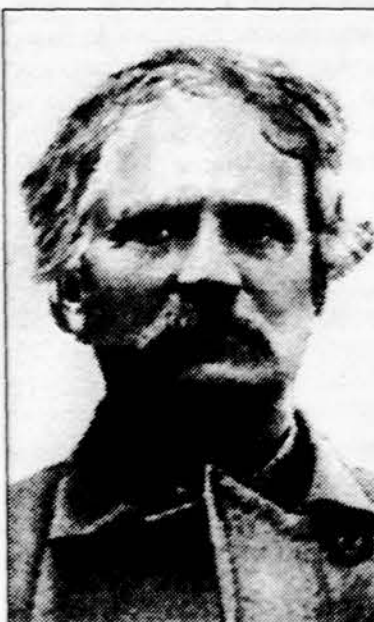
Argi nenuostabu savo namuose turėti Lietuvos valdovų rūmus.

MAŽIEJI SKAITOVAI

Linkiu įdomaus skaitymo!

Knygnešys Jurgis Bielinis pasakoja

Jurgis Bielinis.

„Kai mane žandarai sugavo arti Prūsijos sienos ir vežimu vežė, aš išsiėmiau tabokos ir pasiūliau žandarui jos pauostyti, bet tas tik galva papurtė ir neėmė. Nepasiekus kelionės galo ir užėjus naktiai, apsinakvojome. Pradėjau kas valandą vaikščioti laukan. Žandaras vis pyko ir pyko, kad reikia mane lydėti, bet jį nurašiau sakdamas:

– Argi jūs manote, kad aš tokiu gruodu ir dar basas pamanyčiau bėgti.

Žandaras patikėjo ir aš, jam gerai įmigęs, bėgau basas apie 7 km pas vieną pažįstamą ūkininką. Nuo bėgimo kojos buvo visos kruvinos, tačiau išbėgau iš meškos nasrų.

Tik daug nustočiau sveikatos, turbūt jos ir nebeatgausiu...“

ĮSIMINKITE!

• 1864 m. Rusijos valdžia uždraudė lietuvišką spaudą ir mokyklas.

• Knygas galima buvo spausdinti tik rusiškais raides – graždanka.

• Lietuviškos knygos buvo spausdinamos Mažonoje Lietuvoje ir slapta Knygnešių platinamos Lietuvoje.

• Didžiausias knygnešys buvo Jurgis Bielinis.

• Vaikus gimtosios kalbos mokė daraktoriai slaptose (daraktorių) mokyklose.

• 1883 m. ir 1889 m. pasirodė pirmieji lietuviški laikraščiai: „Aušra“ bei „Varpas“.

• „Aušra“ ir „Varpas“ skelbė tautos vienybę, skatino mylėti savo kraštą, mokyti ūkininkauti.

• Lietuviškuose laikraščiuose darbuosį žymūs lietuviai: Jonas Basanavičius, Vincas Kudirka, Gabrielė Petkevičiūtė-Bitė, Zemaite, Lazdynų Pedėda, Jonas Biliūnas, Kazys Grinius, Povilas Višinskis, Jonas Jablonskis, Jonas Vileišis.

KELKITE, KELKITE, KELKITE...

Šie metai yra paskelbti lietuviškos spaudos draudimo panaikinimo metais. (1904 m. buvo panaikintas lietuviškos spaudos draudimas). Tačiau tai iškovoti reikėjo daugelio metų. Po pralaimėto sukilimo ir 1864 m. įvesto spaudos draudimo Lietuva gyveno sunkius Rusijos priespaudos metus. Tik ir girdėjosi: ištrėmė visą kaimą, aną sugavo ir rekrutus, iš to atėmė žemę... Bet labiausiai kentėjo žmonės nuo naikavimo visko, kas lietuviška. Nevalia skaityti ir rašyti lietuviškai, leisti lietuviškas knygas.

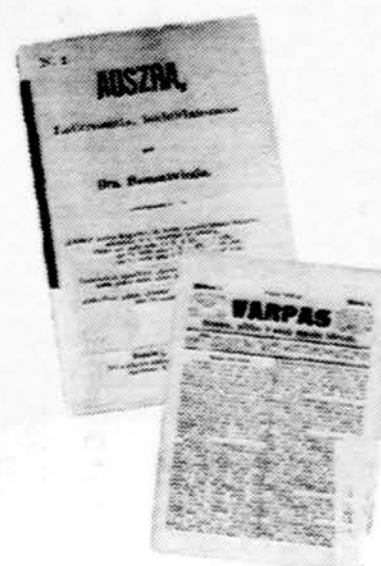
Lietuviško „Varpo“ leidejas, „Tautiškos giesmės“, vėliau tapusios nepriklausomos Lietuvos himnu, kūrėjas Vincas Kudirka, parašė atsisveikimą „Broliai Lietuviai!“, raginęs reikalauti spaudos draudimo panaikinimo. (Tilžė, 1897 m.)

„Broliai Lietuviai!“

Lietuviams, esantiems po Maskolijos valdžia, uždrausta yra spauda lietuviškų knygų ir laikraščių. Eikime išilgai ir skersai per visą svietą, o niekur neraskime jau tokios šalies, kur būtų užginta kam nors turėti knygas savo prigimtoje kalboje. Taip dedasi tikrai Maskolijoje. Maskolijoje turi savo spaudą žydai ir totoriai, tik lietuviams spauda atimta. Supraskite, kokia tai pekliška neteisybė ir kaip ji užkerta mums apšvietimo kelią!

Jau 30 metų su viršum kenčiame tą maskolių neteisybę. Per tą visą laiką priversti esame savo apšvietimui gauti lietuviškus raštus slaptoje iš užrubežio...

Broliai! Mūsų puseje teisybė ir išlaisvinimas – tikrai laikykimės tvirtai!”

ČIKAGOS LITUANISTINĖS MOKYKLOS MOKSLEIVIAI PIEŠIA

Julija Boženovaitė, 5B skyrius.

Berta Brazdeikyte, 5B skyrius.

IR SUSUKO DAINŲ ŠVENTĖS SŪKURYS

Karaliaučiaus krašto meno kolektyvų pasirošimas ir dalyvavimas
III Pasaulio lietuvių dainų šventėje Vilniuje

Jau praužė malonios Pasaulio lietuvių dainų šventės akimirkos. Apie 100 lietuvių meno kolektyvų dalyvių iš Karaliaučiaus krašto dalyvavo šioje šventėje, kuri įvyko birželio 30 d. – liepos 6 d. Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

Iš Karaliaučiaus krašto dalyvavo nemažai kolektyvų, tai:

Karaliaučiaus vaikų folklorinis ansamblis „Gintarelis“ (vad. Algirdas Karmilavičius);

Gumbinės vaikų folklorinis ansamblis „Nadrūvelė“ (vad. Irena Barilaite – Tiriuba);

Gastų vaikų folklorinis ansamblis „Beržynėlis“ (vad. Loretta Makaraite);

Eitkūnų vaikų folklorinis ansamblis „Liepona“ (vad. Nijolė Naimušina);

Stalupėnų folklorinis ansamblis „Ziedas“ (vad. Anatolijus Galčevskis);

Išručio Pedagoginės kolegijos jaunimo studentų ansamblis „Isra“ (vad. Rita Milčiūtė – Banel);

Tilžės ir Ragainės jungtinis choras „Birutė“ ir „Raganyta“ (vad. Tatjana Bichė, seniūnė Janina Budrienė);

Karaliaučiaus jungtinis moterų ir vyrų ansamblis „Penkė vaike“ ir „Gabijs“ (vad. Algirdas Karmilavičius, seniūnai Juozas Kiaulakis ir Regina Kiseliava).

Jau prieš dvejus metus ansambliui pradėjo ruošis šiai nepaprastai, lietuvių širdžiai, reikšmingai šventei, kurios pradžia veda net į 1924 metus. Ši kartą šventė sutapo su Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Mindaugo karūnavimo 750 metų jubiliejumi: Mindaugas išgarsėjo, kaip atskirų Lietuvos kunigaikštijų sujungėjas į vieną bendrą – Lietuvos Valstybę.

Pagrindiniai Pasaulio lietuvių dainų šventės „Mes“ organizatoriai – Lietuvos liaudies kultūros centras ir jo direktorius Juozas Mikutavičius, todėl ir šventei ruošiantis pagrindinė vadovų ir dalyvių užduotis buvo įgyvendinti pateiktus kultūros centro reikalavimus, o tai prireikė kolektyvus pasitemti į

prieš. Kibti ir darbą reikėjo gana rimtai ir iš anksto. Pradėjome nuo to, kad buvo organizuotos etnokultūrinės kūrėjų vaikų vasaros stovyklose Svetlogorske (2001 m. Karaliaučiaus sr.), Giruliuose (2002 m. Lietuvoje), Kačerginėje (2003 m. Lietuvoje). Stovyklose vaikai ir jų vadovai ne tik išsėdėjo, bet ir sėmėsi etnokultūros žinių, nes jomis dalijosi specialistai iš Lietuvos. Vienas svarbesnių Liaudies kultūros centro reikalavimų buvo 10–15 min. autentinė folkloro programa bei tautinio kostiumo etninis atitikimas. Vaikai stovyklose turėjo galimybę bendrauti su bendraamžiais iš Lietuvos ir tuo gilinoti savo lietuvių kalbos žinias. Visose stovyklose dalyvavo Kauno m. „Atžalyno“ vid. mokyklos vaikų folklorinis ansamblis „Kaukutis“ (vad. Birutė Viršilaite).

Nemažai naudos davė šventės pasiruošimui – tobulinimosi seminarai vadovams, dirbantiems su lietuvių folkloro vienetais Karaliaučiaus srityje. Jie vyko Vilniuje (2000 m. Lietuvos liaudies kultūros centre), Svetlogorske (2001 m. prie Baltijos jūros), Kelmeje (2002 m. Jaunimo folkloro centre). Ansamblių vadovai susipažino su folkloro dainų ir šokių, lietuvių liaudies instrumentų ir tautinio kostiumo ypatumais iš visų Lietuvos sričių.

Labai svarbus ir reikalingas seminaras įvyko artėjant dainų šventei, t. y. pačiais 2003 metais. Jis buvo prarastas ypatingai – padalintas į dvi dalis. Pirmoji – įvyko Karaliaučiuje. Ansamblių vadovai buvo supažindinti su šventės programa, repertuaru, reikalavimais. Jiems buvo pateikta užduotis, patarimai, paaiškinimai. Antroji seminaro dalis įvyko Gumbinėje, kur kolektyvų vadovams buvo suteikta paskutinė informacija prieš didžiąją šventę. Jiems buvo organizuotos paskaitos apie lietuvių tautinį kostiumą, liaudies instrumentų grojimo specifiką, lietuvių liaudies vaikų folkloro repertuarą. Šis se-

minaras pagilino kolektyvų vadinamąsias ir suteikė daugiau pasitikėjimo savimi. Kitą dieną po seminaro, srities lietuvių meno kolektyvų veiklos koordinatorius A. Karmilavičius kartu su Kauno vaikų folklorinio ansamblio „Kaukutis“ vadove B. Viršilaite apvažiavo visą Karaliaučiaus sritį aplankydami visus vaikų ansamblius. Jų išvykos tikslas – išsiaiškinti šventės pasiruošimo trūkumus, pasikalbėti su vadovais repertuaro klausimais, patarti ir patvirtinti tautinius kostiumus.

Nemažą įnašą Pasaulio dainų šventės pasiruošimui įdėjo regioniniai renginiai, kuriuos organizavo Karaliaučiaus krašto lietuvių tautinė – kultūrinė autonomija. Tai: I ir II vaikų lietuviškų dainų festivalis „Skambek lietuviška dainelė“, IX ir X Karaliaučiaus srities lietuvių kultūros šventė. Tai lyg ir generalinė repeticija prieš pasirodymą didžiojoje dainų šventėje Vilniuje. Vilniaus liaudies kultūros centro atstovai ir apžiūros komisijos narės Vida Šatkauskienė kartu su Inga Krikščiūnienė 2003 m. kovo 26 dieną buvo atvykusios į Karaliaučiaus 35 licejų, kur įvyko II regioninis vaikų lietuviškų dainų festivalis. Jos aukštai įvertino vaikų folkloro ansamblių pasiruošimą, o trys ansambliai „Gintarelis“, „Beržynėlis“, „Nadrūvelė“ buvo pakviesti dalyvauti Pasaulio lietuvių dainų šventėje. Jiems buvo suteiktas vaikų folklorinių vardas.

Suaugusių kolektyvų apžiūra vyko Karaliaučiaus miesto geležinkelio rūmuose praėjusioje X lietuvių kultūros šventėje. Visiems dalyvavusiems kolektyvams („Penkė vaike“, „Gabijs“, „Isra“, „Nadrūva“, „Ziedas“, „Birutė“, „Raganyta“) buvo suteikta teisė dalyvauti šventėje.

Paskutinioji visų Karaliaučiaus srities ansamblių generalinė repeticija įvyko 2003 m. birželio 28 dieną Kauno karininkų ramovės rūmuose, per folklorinių klubų suvažiavimą. Buvo nepaprastai malonu iš-

girsti daug gražių žodžių, karštų kauniškių plojimų Karaliaučiaus krašto dainininkams ir šokėjams, juo labiau, kad saviveiklininkai pateko į Kauno folkloro klubo „Likužė“ dešimtmetį. Tą pačią dieną iš Kauno kolektyvai išvyko į Vilnių, į didžiąją šventę.

Štai atėjo jaudinanti valanda, kad du penkiasdešimt vietų autobusai įvažiuojo į Lietuvos sostinę Vilnių. Miestas pasitiko gražiai remontuotais pastatais, žaliomis alėjomis, puošniais namų fasadais, daugybe fontanų ir senojo miesto įdomybėmis.

2003 birželio 3 d. senajam Vilniaus centre įvyko šventės atidarymas. Visus dalyvius pasveikino Lietuvos Respublikos prezidentas Rolandas Paksas. Ir susuko visus Dainų šventės sukūrus.

Pirmiausia, Sereikiškių parke pasirodė folkloro kolektyvai. Ši diena buvo skirta Lietuvos folklorui. Joje dalyvavo apie 200 folkloro ansamblių ir 4000 dalyvių iš visos Lietuvos ir kitų kraštų. Jų tarpė buvo ir mūsų „Gintarelis“, „Beržynėlis“, „Nadrūvelė“, „Ziedas“. Dienos pabaigoje Lietuvos kultūros centre ansamblių vadovams buvo įteikti atmintiniai medaliai, kuriuose buvo įamžinti Lietuvos kultūros ministro ir šventės generalinio direktoriaus parašai.

Tarp pasirodymų, turint laiko, (šventė tęsėsi 6 dienas), buvo galimybė aplankyti nepaprastai puikius renginius: „Ansamblių vakarą“ Kalnų parke, kuriame dalyvavo apie 3,000 dalyvių „Šokių vakarą“ Žalgirio stadione su 9,000 šokėjų; Lietuviško tautinio kostiumo pristatymą ir demonstravimą.

Kaip jau buvo minėta, Dainų šventė sutapo su Mindaugo karūnavimo 750 metų. Šia proga sostinėje buvo prarastas daug puikių renginių: paminklo Mindaugui atidarymas, naujojo tilto, pavadinto Mindaugo vardu, per Nerį atidarymas.

Prieš Dainų šventę buvo išleista proginė knyga, skirta mėgėjų meno kolektyvams apibūdinti ir visai Dainų šventės

laudžia sparnus, šventėme Rudenėlio šventę. Nors šiemet ruduo neskuba užleisti vietos žiemai, atsisveikinome su rudeni.

Šventei ruošėmės iš anksto, mokėmės lietuvių poetų eilėraščių apie rudinį ir jo gėrybes. Mokiniai piešė rudinį, karpė žalias, auksines ir raudonas spalvas lapus. Ta proga išleistas kabineto stendas, lentą puošė įvairūs paveikslai apie rudinį. Paruoštas aplankalas „Rudenėlis atkelia“. Mokiniai pasidarė karūnas su nupieštais vaisiais, daržovėmis, uogomis ir grybais. Atėjo dėdė Rudenėlis. Spėjo misles ir minkles apie daržoves, vaisius, uogas, klausėsi lietuviškų patarlių.

Supažindinau fakultatyvo lankytojus su lietuvių mitologija, papasakojau, kaip senovės lietuviai garbino Motiną – Žemę – Žemyną, nes ji yra gyvybės jėga. Jos garbei buvo skiriamos rudens šventės, atliekamos įvairios apeigos. Mokiniai susipažįsta su lietuvių papročiais ir tradicijomis, ugdoma pagarba darbui.

Emilija A. Bukontienė

Rudenėlio šventė Kraupiškio (Uljanovo) vidurinėje mokykloje 2003 m. lapkričio mėn.

renginių faktografijai pateikti.

Šventės metu buvo išleistas laikraštis „Skambek, daina“, kuriame apžvelgta meno mėgėjų kolektyvų veikla per praėjusius ketverius metus, pristatomos programos, svečių grupės ir t. t.

I visus renginius rinkosi šimtai žmonių. Nenuostabu, nes vien tik dainų šventėje dalyvių buvo apie 30,000, o kur dar svečiai iš Amerikos, Kanados, Anglijos, Vokietijos, Lenkijos, Latvijos, Rusijos, Ukrainos? Kiek svetelių prigūžėjo iš tolimiausių Lietuvos kampelių? Kas juos visus suskaičiuos? Viskas buvo įdomu, smagu, brangintina. Kada dar bus tokia galimybė lietuviams susieiti į vieną krūvą ir per bendravimą suprasti vienas kitą, susipažinti, padainuoti kartu, džiaugtis Lietuvos gražumu, iškilmingumu, renginio didybe, šventės svarba.

Nepaprastai įdomu buvo pabuvoti nacionaliniame Lietuvos muziejuje, liaudies meistrų parodoje, kur buvo pateikta 1,500 įvairiausių eksponatų 500 autorių. Kaip nesidžiaugti, kaip nemylėti vienas kito? Kiek išpuodžių, gerų emocijų. Šventės dalyviai ir svečiai galėjo pasiklausyti dar ir simfoninės muzikos bei pučiamųjų instru-

mentų orkestro.

Štai ir paskutinis šventinio smaratonos akordas – Dainų diena Vingio parke, kurioje dalyvavo apie 400 chorų, tarp jų maždaug 149 mišrūs chorai, 99 moterų chorai, 40 vyrų chorų, 91 vaikų choras, 70 jaunimo chorų, 84 pučiamųjų orkestrai. Iš viso apie 15,000 dalyvių. Turbut tiek pat ir žiūrovų. Tai šaunu. Tai jėga. Chorų skaičiuje ir Karaliaučiaus kraštas su savo ansambliais („Penkė vaike“, „Gabijs“, „Birutė“, „Isra“). Nesugadino šventės plaupiantis lietus nei perkūno griaudėjimas.

Dainų šventė uždaryme dalyvavo ir kalbėjo Lietuvos Respublikos prezidentas Rolandas Paksas. Svečių tarpe sėdėjo ir Kaliningrado srities gubernatoriaus Vladimiras Jegorovas, kuris išreiškė mintį, kad tokių švenčių didybės reikia pasimokyti iš lietuvių.

Pavargę, bet pilni išpuodžių, kolektyvų dalyviai anksti rytą grįžo namo.

Aišku, kad pavyko Karaliaučiaus srities kolektyvams šioje šventėje dalyvauti, didelis indėlis ir parama yra tų organizatorių, draugijų, įstaigų, kuriems tikrai rūpi lietuvių išsaugojimas ir palaikymas: Ka-

liningrado srities lietuvių tautinė kultūrinė autonomija, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Kaliningrado srities administracija, Mazosios Lietuvos draugija Čikagoje, Lietuvos liaudies kultūros centras, Lietuvos generalinis konsulas Kaliningrade, Pasaulio lietuvių bendruomenė, patys dalyviai ir vadovai.

Pasaulio dainų ir šokių šventės – tai tautinė tradicija. Šie renginiai išaugo iki reikšmingiausio ir didžiausio Lietuvos kultūros lygio. Ruošiantis šioms šventėms, ugdoma visuomeninė kūrybinė galia, kuri telkia tautiečius meninei veiklai, suburdama juos, kitus Lietuvos gyventojus ir svečius į didžiulius šventinius renginius. Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventės – tai lietuvių tautos pasididžiavimas.

Paruošė:

Algirdas Karmilavičius

Regioninės Kaliningrado srities lietuvių tautinės – kultūrinės autonomijos pirmininko pavaduotojas kultūrai.

Redagavo

Rūta Leonova

Kaliningrado miesto L. Rėzos lietuvių draugijos pirmininkė

KALBĖKIME ANGLIŠKAI

Paruošė Aušrelė Sakalaite

Tenth lesson (tenth lesson)

— Dešimta pamoka.

Cold weather. (Kold

uether) — šaltas oras.

Did you hear the weather

report? (Did ju hyr tha

wuether ryport?) — Ar

girdėjai orą pranešimą?

Yes, I heard. It's supposed

to be really cold this week.

(Jes, ai herd. Its supouzd tu

by rylj kold this uyk) —

Taip, aš girdėjau. Šią

savaitę turėtų būti tikrai

šalta.

My friend went to

Florida, to get away from

the cold. (Mai frend went tu

Florida, tu get auey from tha

kold) — Mano draugė (drau-

gas) išvyko į Florida, kad

pabėgtų nuo šalčio.

I like winter. I am going

skiing to Colorado. (Ai

laik uinter, ai em going sky-

ing tu Kolorado) — Man

patinka žiema. Aš vyksiu į

Kolorado slidinėti.

I can't go anywhere

because I have to work.

(Ai kent gou enyuer bikož ai

hev tu work) — Aš niekur

negaliu važiuoti, nes turiu

dirbti.

It's not so cold if you put

on warm clothes, includ-

ing boots, a hat and

gloves. (Its nat sou kold if

ju put on uorm klous,

inkluding buts, a het end

glavs) — Nėra taip šalta,

jeigu šiltai apsirengi, įskai-

tant botus, kepurę ir pir-

štines.

I don't mind the cold as

long as the roads aren't

slick. (Ai dont maind tha

kold, ez long ez tha rouds arnt sliik) — Aš nieko prieš šaltį, kol keliai nėra slidūs.

I am getting tired of the

cold. I am waiting for

spring. (Ai em geting taird

of tha kold, ai em ueiting for

spring) — Man nusibodo

šaltis, aš laikiu pavasarį.

It's a long time until

spring. I try to enjoy win-

ter by participating in

winter sports. (Its a long

taim antil spring, ai trai tu

endzoy uinter bai par-

tisipeiting in uinter sports)

— Dar ilgas laikas iki

pavasario. Aš bandau dži-

augtis žiema, dalyvaudama

žiemos sportuose.

I prefer staying warm by

the fireplace, listening to

music and reading a good

book. (Ai prefer stejing

uorm bai tha fairpleis, lis-

tening tu mjazik and ryding

a gud buk) — Aš geriau

noriu šildytis prie židinio,

klausytis muzikos ir skaityti

gerą knygą.

TIKYBOS PAMOKOS ISPAIJOS MOKYKLOJE

Kai neseniai Italijos teismai pareikalavo, kad iš valdiškų mokyklų būtų pašalinti kryžiai, o Prancūzijos prezidento Jacques Chirac iniciatyva mokyklose uždrausti bet kokie religijos ženklai, ypač musulmonų dėvimos skarelės, Ispanijos konservatyvusis premjeras, tvirtas katalikas, Jose Maria Aznar pravedė įstatymą, siekiantį sustiprinti religinį auklėjimą mokyklose. Dabar visi moksleiviai kasmet turi lankyti tikybės pamokas, kurias dėsto Katalikų Bažnyčios hierarchijos paskirti mokytojai. Netikintys gali pasirinkti kitas atitinkamas, bet su religija susijusias, pamokas, tačiau tikybės pažymys iš dalies nulemia, ar moksleivis bus perkeltas į aukštesnę klasę. Nors Ispanijoje, kaip ir kituose kraštuose, ateistai reiškia protestą prieš

privalomas religijos pamokas, bet kol kas turi paklusti įstatymui.

NYT

AR POPIEŽIUS LANKYSIS RUSIJOJE?

Rusijos Ortodoksų bažnyčios galva patriarchas Aleksiejus II dar vis yra nusistatęs prieš popiežiaus apsilankymą Rusijoje, bent kol santykiai tarp Romos katalikų ir stačiatikių nepagerės. Jis teigia, kad po popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymo Ukrainoje ten žymiai sutvirtėjo Katalikų Bažnyčia ir yra pavojus, kad ji pamažu plečiasi ir stačiatikių teritoriją. Be to, katalikai Ukrainoje pradėjo reikalauti, kad būtų grąžintos bažnyčios, kurios jiems priklausė prieš bolševikų revoliuciją 1917 metais, o tai sudaro daug neišsprendžiamų problemų. Tad popiežiaus vizitas Rusijoje bent artimoje ateityje nėra numatomas.

NYT

Kraupiškio (Uljanovo) vidurinės mokyklos mokiniai, atliek programą Rudenėlio šventėje pernai lapkričio mėnesį.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Hamburgas. JAV norėtų, kad NATO išplėstų Taikos bendradarbiavimo programą ir į ją priimtų Artimųjų Rytų sąjungininkes, kurios pradėtų išsaugoti taiką regione, ketvirtadienį pranešė „Financial Times“ leidinys Vokietijoje. Cituodamas NATO diplomatinis šaltinis verslo dienraštis pranešė, jog JAV ir Turkija ruošiasi pakviesti ir birželio mėnesį Istambule įvyksiantį NATO viršūnių susitikimą šešių valstybių atstovus, tarp kurių bus delegatai iš Izraelio, Egipto ir, greičiausiai, Šiaurės Afrikos valstybių. Tačiau Europos Sąjungos diplomatai, informuoti apie šią vadinamąją „Didžiųjų Artimųjų Rytų“ idėją, į ją reagavo gana vangiai, mat tokia programa pareikalautų didesnių išlaidų.

Varšuva. Sraigtasparnio „Mi-8“, per kurio avariją gruodžio 4 d. buvo sužeistas Lenkijos premjeras Leszek Miller, lakūnui gresia kalėjimas. Iki šiol didvyri vadintas majoras Marek Miłosz, kuris sugebėjo nutupdyti sraigtasparnį iš 600 metrų aukščio ir išgelbėti juo skridusį 14 žmonių gyvybes, gali būti apkaltintas aplaidumu ir vyriausybės turto sunaikinimu. Nelaimės priežastis tirianti komisija mano, jog lakūnui pakildami neįjungę rankinės variklio šildymo sistemos, o automatiniai variklio šildytuvai suveikė per vėlai. Tuo metu abu varikliai jau buvo apledę ir sustoję.

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush gali paprašyti kitais metais karinėms operacijoms Irake ir Afganistane papildomai skirti 40 mlrd. dolerių ar daugiau. Šie pinigai numatyti 400 mlrd. dolerių gynybos biudžeto projekte, kurį prezidentas kitą mėnesį ketina nusiųsti į Kongresą. Tačiau G. W. Bush greičiausiai nesikreips

Kongresą su prašymu skirti papildomų lėšų iki lapkričio, kai vyks prezidento rinkimai, siekdamas išvengti galimos politinės žalos. Išsikū G. W. Bush prezidento rinkimuose siekiantys mesti Demokratų partijos kandidatai ne kartą griežtai kritikavo milžiniškas karo Irake ir pokario padėties normalizavimo išlaidas. Demokratai teigia, kad dėl Irako JAV jau neteko 120 mlrd. dolerių, nors iš pradžių G. W. Bush administracija tikino, kad tai bus „prieinama“.

Vašingtonas. JAV viceprezidentas Dick Cheney sakė, kad JAV tebeieško draudžiamų ginklų, kuriais Vašingtonas teisiškai savo įsiveržimą Saddam Hussein nuverst. „Tam prireiks papildomo gana nemažo laiko tarpo — kad būtų galima Irake apžiūrėti visus užkaborius, ...sandelius ir visas vietas, kur galima tikėtis rasti panašių dalykų“, sakė jis.

New York. JAV ir Jungtinių Tautos pareiškė trečiadienį susirūpinimą dėl padėties pastrėjimo prie Libano ir Izraelio sienos ir paragino juos atsakyti tarpusavio išpuoliui. Anksčiau šią savaitę kovotojai iš Libano grupuotės „Hezbollah“ nušovė Izraelio kareivį, tada Izraelio aviacija subombardavo dvi grupuotės bazes Libano pietuose. Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kofi Annan savo ruožtu kreipėsi į Saugumo Tarybą, ragindamas iki liepos 31 dienos pratęsti organizacijos taikos palaikymo pajėgų, dislokuotų pasienio rajone dar 1978 metais, įgaliojimus.

Vašingtonas. Libija visapusiškai bendradarbiauja su valstybėje viešintia grupe amerikiečių ir britų pareigūnų, kurie tiria, kaip sunaikinti Tripolio masinio naikinimo ginklų programas, trečiadienį sakė aukšto rango JAV administracijos atstovas. Jis užsiminė apie galimybę, kad JAV per ateinančius mėnesius gali imti švelninti ekonomines sankcijas

Libijai, jei jos vyriausybė tęs bendradarbiavimą ginkluotės srityje ir imsis teigiamų žingsnių dėl Vašingtono jai metamų kaltinimų parama terorizmui bei kišimusi ne į savo reikalus Afrikoje.

Vašingtonas. JAV nacionalinės aeronautikos ir kosmoso tyrimo agentūra (NASA) prarado ryšį su maršeriu „Spirit“. „Tame aparate įvyko labai rimtas gedimas“, sakė misijos „Mars Expedition Rover“ projekto vadovas Pete Theisinger. Trečiadienį NASA pranešė, kad mokslininkams nepavyko perduoti nurodymų kiekvieną dieną perprogramuojamam „Spirit“ dėl Australijoje siaučiančios smarkios audros. Tačiau dabar jau jie mano, kad ryšys nutrūko dėl rimtesnių problemų. „Spirit“ Marsą pasiekė sausio 3 d., vėliau — pradėjo ieškoti kokios nors gyvybės formos planetoje įrodymų.

IZRAELIS

Jeruzalė. Izraelio premjeras Ariel Sharon ketvirtadienį sakė neketinąs atsistatydinti dėl to, kad prokurorai paskelbė svarstantys galimybes apkaltinti jį vienoje kyšininkavimo byloje. Trečiadienį Tel Avivo teismas apkaltino verslininką David Appel, siejamą su valdančiąja partija „Likud“, 10-ajame dešimtmetyje mėginus papirkti A. Sharon, kuris tuo metu ėjo ministro pareigas. Dėl šių kaltinimų opozicija paragino A. Sharon atsistatydinti. Nors 75 metų A. Sharon, buvęs kariuomenės generolas, tebėra populiarus dėl savo griežtos nuostatos 3 metus trukusio palestiniečių sukilimo atžvilgiu, visuomenės apklausos rodo, kad dauguma izraeliečių norėtų jo atsistatydinimo, jei būtų įrodytas jo netinkamas elgesys.

INDIJA

Delis. Indijos vyriausybė ir pagrindinio Kasmyro separatistų sąjungos nuosaiki frakcija ketvirtadienį pasiekė istorinį susitarimą dėl bet kokios prievartos nutraukimo smurto krečiame musulmoniškoje Himalajų regione.

Prezidentas nori pasikalbėti su Seimo nariais, bet ne su apkaltos komisija

Atkelta iš 1 psl.

„Kai aš gausiu medžiagą, kai gausiu galimybę išstudijuoti šią medžiagą, kai aš žinosiu, apie ką kalbama konkrečiai, tada pasakysiu taip arba ne, kada mes susitinkame ir kada mes šnekame“, sakė R. Pakšas.

Apkaltos komisija trečiadienį pareiškė pasirengusi atvykti į Prezidentūrą ir išklaušyti prezidento paaiškinimų, jeigu jis pats neatvyks į Seimą. Prezidentas yra kviečiamas

dalyvauti visuose komisijos posėdžiuose, tačiau iki šiol nė vienas iš jų neatvyko. Susitikti su R. Pakšu Prezidentūroje partijų atstovai norėjo dar gruodžio pabaigoje, tačiau ketinimų buvo atsisakyta, prezidentui neišreiškus noro su jais pasimatyti.

Gruodžio viduryje Vilniaus miesto meras Liberalų ir centro sąjungos vadovas Artūras Zuokas bei valdanciosios Socialdemokratų partijos vadovas prem-

jas Algirdas Brazauskas teigė, kad dar iki šv. Kalėdų parlamentinių partijų vadovai žada aplankyti prezidentą R. Pakšą ir dar kartą paraginti jį atsistatydinti.

Tokį susitikimą norėta surengti po to, kai buvo surinkti parašai apkaltai. Tačiau vėliau Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ir A. Brazauskas teigė, kad susitikti su prezidentu ir kalbėti dėl jo atsistatydinimo nebėra prasmės.

Vilniaus meras — „rinkimų detektyvo“ įtariamasis

Atkelta iš 1 psl.

kad tyrimas pradėtas dėl 2003 metų balandžio pabaigos įvykių. Teigiama, kad Vilniaus mero rinkimų „detektyvo“ tyrimas prasidėjo pagal Vilniaus miesto tarybos nario Vilmanto Drėmos pareiškimą.

Mero rinkimuose balandį liberalų nuostata iš pradžių palaikęs tarybos narys liberalas V. Drėma atsidūrė dėmesio centre, kai pradingo prieš pat lemtingą balsavimą.

Vėliau paaiškėjo, kad sutrikus sveikatai, jis atsidūrė ligoninėje.

Pritrūkus balsų, tuomet žlugo A. Zuoko perrinkimas mero.

I šį postą A. Zuokas buvo išrinktas po kelių mėnesių liberalams ir jų sąjungininkams užsitikrinus pakankamą miesto

tarybos narių paramą savo kandidatui.

Per visą mero rinkimų laikotarpį sklandė gandai apie konkuruojančių politinių jėgų nėra perkamus Vilniaus miesto tarybos narių balsus.

„Jeigu kalba eina tik apie Drėmos atvejį, tai juk šie įvykiai gero pusmečio senumo. Kyla klausimas, kodėl tiek ilgai reikėjo laukti?“, klausė A. Paulauskas.

Tiek A. Paulauskas ir A. Zuokas asmeniškai, tiek jų vadovaujamos partijos nesyk paragino R. Pakšą atsistatydinti dėl Prezidentūros skandalo.

Ziniasklaidos žiniomis, trečiadienį minėtame tyrime buvo apklaustas pats V. Drėma, jo būsena atlikta krata.

Anot Vilniaus apygardos prokuratūros vadovo pavaduo-

tojo Irmanto Mikelionio, tyrimo metu reikės įrodyti, ar iš tikrųjų per praėjusius metus vykusius rinkimus ir miesto tarybą buvo padarytas baudžiamasis pažeidimas.

Prokuroras sakė, kad ikitėsininis tyrimas dėl trūkumo pasinaudoti rinkimų ir referendumo teise buvo pradėtas tik šiame, tačiau tyrimas vykdytas ir pernai, iškart po mero rinkimų.

Tas, kas naudodamas psichinę prievartą arba papirkdamas, arba apgaules būdu trukdė Lietuvos piliečiui įgyvendinti savo teisę rinkti ir būti išrinktam, pagal Baudžiamąjį kodeksą gali būti baudžiamas viešaisiais darbais arba bausia, arba laisvės apribojimu, arba suėmimu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.

Paskelbta tarptautinė „Mažeikių naftos“ vadovo paieška

Atkelta iš 1 psl.

Jis neatmetė galimybės, jog gali būti konfiskuotas „Jukos“ akcijos ir „Mažeikių nafta“ gali patekti į Rusijos įtaką.

A. Paulauskas neatmetė

galimybės valstybei iš „Jukos“ išpirkti „Mažeikių naftos“ akcijas. „Aš siūliau, bet sakoma, kad tai labai brangiai kainuos — beveik milijardas litų“.

Tuo tarpu A. Brazauskas

sakė manęs, kad dėl paskelbtos paieškos „Mažeikių naftai“ niekas negresia. Pasak jo, nėra nei svarstomi, nei ruošiami jokie planai, kaip elgtis, jeigu Rusijos pilietis M. Brudno bus suimtas.

KELIANT ARKIVYSKUPĄ MEČISLOVĄ REINI Į

ALTORIŲ GARBĖ

Atkelta iš 3 psl.

bet prasidėjus vasarai (tai gerai sveikatai), viskas praėjo ir pasitaisė: su širdimi dabar nieko blogo nėra, nejauciu. Mėlynos dėmės ant kojų dabar nebeskauda, tik kartais jaučiu atskirus dilgtelejimus, bet nekankina. Akys kartais truputį skauda, jeigu skaitau, kai šviesa nepakankama; čia man tenka būti atsargiam. Bendrai mano sveikata pakankamai gera, mano skrandis (...) siųstų negalima. Riešutų taip pat nesiųskite: mano dantys netvirti. Rugsėjo 16 d. aš gavau labai gerą siuntinį nuo Elzbiotos: obuolių, riebalų, medaus, vitaminų. Labai už tai dėkingas. Man pasakyta, kad dabar galima siųsti siuntinius tik iki 4 kilogramų svorio. Vienok siuntiniai brangiai kainuoja: dežė, vynas, plastmasiniai indai, mokestis už persiuntimą, daug rūpesčių (užbraukytos trys eilutės).

Aš manau, kad pagalba man bus pigesnė, jeigu siųsime pinigų kaip anksčiau arba netgi mažiau. Čia krautuvelyje galima nupirkti kas reikalinga sveikatai: cukraus, riebalų, miltų, vitaminų, kartais net medaus, kitų produktų. Be to, jau kuris laikas gauname geresnį maistą ir jo daugiau. Nuoširdžiai dėkoju už piniginę perlaidą, kurią gavau rugsėjį. Kaip Jūsų, dukrų ir vaikaičių sveikata? Kokios šiais metais derlius? Nuoširdžiai linkėjimai giminėms ir pažįstamiems. Kasdien su Jumis, brangi Sesute, mintyse ir su geriausiais linkėjimais.

Jūsų brolis M. Reinyš

Pabaiga

III PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS „MES“ 2003 LIETUVOJE

VAIZDAJUOSČIŲ RINKINYS

ANSAMBLIŲ VAKARAS SOKIŲ DIENA DAINŲ DIENA

Šios profesionaliai paruoštos vaizdajuosės parduodamos rinkinyje arba atskirai po vieną.

Puikų kokybę!

AMERIKOS LIETUVIŲ TELEVIZIJA
VIENINTELĖ AMERIKOJE ĮSIGIJO TEISĘ IŠ LIETUVOS NACIONALINĖS TELEVIZIJOS OFICIALIAI RODYTI IR PLATINTI ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTES.

KREIPKITĖS TELEFONU 708-839-9022

Žiūrėkite Amerikos Lietuvių Televizijos laidas ketvirtadieniais ir sekmadieniais nuo 7 v.v. iki 8 v.v. per WFBT Čikagos 23 kanalą.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

AgS Šildymas Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
24 val per parą
7 dienos per savaitę
773-778-4007
773-531-1833

NEKILNOJAMASIS TURAS

„Draugo“ skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

IŠNUOMOJA

DĖMESIO!
Pasaulio lietuvių centre išnuomojami 1 ir 2 kambarių butai (be virtuvės), pastoviam gyvenimui, su maistu. Priimami pensijinio mažiau žmonės, fiziškai pajėgūs apsirūpinti savimi.
Tel. 630-257-8787.

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$640; 2 mieg. — \$720.
Tel. 630-910-0644, Jana.

SIŪLO DARBĄ

CPA CONSTANTINE
Now Hiring: Estheticians-Nail technicians and massage therapists. Must be licensed or certified. Some English necessary. Location — Batavia — Oak Park — Downers Grove. Please call: 708-945-8051

PRO CARE AGENCY
We are looking for English speaking nannies, caregivers. Live-in/come & go. Call 847-391-4164. 2644 Dempster Str., #205, Park Ridge, IL 60068.

Ieškome švelnios auklės — geros šeimininkės virš 50 metų gyventi kartu su jauna šeima. Turi suprasti ir nors truputį kalbėti angliskai, su noru apsigyventi ilgiam laikui.
Tel. 708-599-4943.

GREIT PARDUODA
Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS
• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitis ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

Century 21 Pro-Team
Bus.: 708-361-0800
Voice/Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.i.mayer@worldnet.att.net
DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionalai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

A + A VLADA RAČKAUSKIENĖ VAIŠNORAITĖ

Mirė 2004 m. sausio 21 d.

Gyveno Čikagoje, Marquette Parke, nuo 1980 metų Camarillo, Californijoje.

Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: sūnūs Saulius ir Raymond su žmona Dalia, anukas Andrius Račkauskai ir kiti giminės Lietuvoje.

Laidotuvės privacios.

SKELBIMAI

DĖMESIO! DĖMESIO!

Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

• Joseph Materas, CA atsiuntė \$1,000 auką, kurią paskyrė padėti Lithuanian Mercy Lift įvairiems medicininiais projektams, sergantiems ligoniams Lietuvoje. Dėkojame už dosnią auką. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID #36-3810893.**

• Lithuanian Mercy Lift dėkoja už aukas, kurios yra skirtos šelpiti sunkiai sergančius ligonius Lietuvoje. Aukoj: \$500 — S. ir J. Vaicekonis, MD; Raymond ir Dolores Petkus, IL. Dėkojame už dosnią auką. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID #36-3810893.**

• Lithuanian Mercy Lift dėkoja už aukas, kurios yra skirtos šelpiti sunkiai sergančius ligonius Lietuvoje. Aukoj: \$100 — William ir Eugenia Taft, NY; Sophie Dameika, IL; drs. Vidyasagar ir Nagamani Dharmapuri, IL; R ir B. Viskanta, IN; dr. Rimvydas Sidrys, IL. \$50 — V. Kupcikevičius, IL; Anelė Apeikis, CA; Joseph ir Mary Kent, NJ; Regina ir Raymond Leveckis, MA; Josephine Kishkunas, IL; A ir R. Cepulis, OH; Marius ir Eglė Laniauskas, OH. \$25 — Prima Vaskelis, FL; Frances Lavigne, CT; Frank ir Yvonne Paran, MD; George Brinkis, CA; Bethanne Jomantas, MI; Elena Urbaitis NY; Jonas ir Ona Vaicekonis, MD. \$20 ir mažiau — Irena A. Jansonas, MA; Julia Troiano, NY; Victoria Augustine, MA; Victor ir Barbara Laurinaitis, IL; Frances Laurence, CA; Donatas ir Regina Nasvytis, OH; C. Dorothy Lukas, CA; George ir Billie Bedro, MI; John ir Eleanor Baltakis, MA. Dėkojame už aukas! **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel.: 708-952-0781. Tax ID #36-3810893.**

www.LithuanianMercyLift.org

hoo.com

PASINAUDOKITE „DRAUGO“ SPAUSTUVĖS PATARNAVIMAS

Dienraštis „Draugas“ spausdinamas modernioje, savoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos modernesnės spaustuvės visoje Amerikoje. „Draugo“ spaustuvė spausdina lietuviškas knygas, žurnalus, laikraščius, programas, pakvietimus, plakatus, bilietus, reklamines brošiūras, vokus su adresais, paruošia oficialių laiškų popierių su siuntėjo, organizacijų adresais, pasirinktais šūkiais.

Nedaug yra spaudos darbų, kurių dienraščio „Draugo“ spaustuvė negalėtų atlikti. Kiekvienas spaudos darbas, duotas „Draugo“ spaustuvei, yra parama dienraščiui. „Draugas“ turi atlikti daug papildomų spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitų lietuviškų draugijų vadovybę pasinaudoti „Draugo“ spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti kainų ir sužinoti, ką mūsų spaustuvė gali Jums suteikti.

Remkite „Draugą“, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą, išvilioje — duokite spaudos darbus „Draugo“ spaustuvei. Juk „Draugas“ stengiasi aprašyti visus renginius ir organizacijas, todėl nėra kita tokio, išsivijungiančio, veiksnio, kaip „Draugas“.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės: **Valentinas Kruplis**
DRAUGAS 4545 W. 63 Street, Chicago, IL 60629
Tel.: 773-585-9500; Fax: 773-585-8284

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

ATEITININKŲ NAMŲ nariai, rėmėjai ir draugai kviečiami į metinį narių susirinkimą vasario 8 d. 1 v.p.p. Ateitininkų namuose (12690 Archer Ave., Lemont, IL). Tą patį sekmadienį 9 v.r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje bus aukojamos mišios už gyvus ir mirusius Ateitininkų namų rėmėjus. 12:30 v. p. p. bus užkandžiai ir kava. Visi laukiami.

CICERO BALFO SKYRIUS rengia metinį rėmėjų susirinkimą sekmadienį, sausio 25 d. Šv. Antano parapijos patalpose. 9 v.r. bus aukojamos šv. Mišios už mirusius ir gyvus BALFO rėmėjus. Po Mišių parapijos saleje – susirinkimas ir vaišės. Cicero BALFO skyriaus valdyba maloniai kviečia visus dalyvauti.

JAUNIMO CENTRO MOTERŲ klubas sausio 25 d. kepa blynus su obuolių koše ir kitais priedais. Savo atsilankymu paremsite JC. Visi mielai kviečiami. Blynai bus kepami nuo 8 v.r.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ sąjungos valdyba maloniai kviečia gydytojus, stomatologus, farmacininkus ir kitus medicinos darbuotojus atvykti į susirinkimą-seminarą-pokylį, kuris įvyks balandžio 24 d., šeštadienį, Čikagoje, Jaunimo centre. Profesinė programa: Kruities vėžio diagnozė ir gydymas.

„DRAUGE“ VEIKIANČIOJE įdarbinimo agentūroje užsiregistruo daug žmonių, kurie gali, moka ir turi gerų rekomendaci-

jų prižiūrėti pagyvenusius žmones bei ligonius. Yra žmonių, kurie turi medicinį išsilavinimą. Visus, kuriems reikia pagalbos, prašome kreiptis tel. 773-585-9500 į Valentiną.

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO Lietuvos Karo akademijos vyrų choras „Kariūnas“ atvyksta į Čikagą ir koncertuos „Draugo“ dienraščio 95-erių metų jubiliejaus proga. Koncertas įvyks 2004 m. kovo 28 d., sekmadienį, Maria aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Choro vadovas muzikas Vytautas Verseckas, koncertmeisteris muzikas Vytautas Abaris. Prašome organizaciją tą dieną skirti „Draugo“ ypatingam koncertui ir susilaikyti nuo kitų renginių.

NORINTIEMS MOKYTIS anglų kalbos (English as a second language) yra puiki galimybė – nemokamai. Pamokos vyksta Daley Library (3400 S. Halsted) pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 5:15 p.p. – 8 val. vakarais. Dėl smulkesnės informacijos skambinkite tel.: Stan Smith 773-376-7521, arba Gražinai Burneikis 773 - 585 - 9500.

BEVERLY SHORES, IN, lietuvių klubo susirinkimas įvyks sausio 25 d. 2 v.p.p. Fortune House restorano saleje, Michigan City, IN. Šį kartą svečias, LR seimo narys Artūras Vazbys kalbės visiems aktualiomis temomis ir atsakys į klausimus. Kviečiame visus esamus ir būsimus narius dalyvauti.

Po senuosius metus palydėjusių švenčių prasidėję 2004-ieji vėl atgaivina parodų, teatrų, koncertų sales, meno gerbėjams žadančias nepakartojamų renginių. Naujuosius metus pirmuoju savo koncertu „Sutarsim“ pradeda ir „Dainavos“ lietuvių meno ansamblis. Klausytoją repertuaru visuomet džiuginantis kolektyvas šįkart paruošė staigmeną – drauge koncertuoti pakviesta ir žymi liaudies dainų atlikėja iš Lietuvos Veronika Povilionienė. „Praėjusią vasarą, – sako choro vadovas Darius Polikaitis, – Dainų ir šokių šventės metu Vilniuje su Veronika įsikalbėję apie galimą bendradarbiavimą tarp Lietuvos ir Amerikos lietuviškosios bendruomenės, nutarėme, jog progai pasitaikius tą galimybę būtina išnaudoti. Taigi atrinkę kūrinius būsimam koncertui nutariau, jog Veronika savo balsu įneštų nepakartojamo žavesio. Ji mielai sutiko atvykti ir su mumis padainuoti“.

Tai nebe pirmas bendras V. Povilionienės bei Čikagos lietuvių muzikantų projektas – eksperimentas. Pernai ji scenon išėjo drauge su Kęstutis Stančiausko džiazų grupe „Streetdancer“, nuostabiai sugebėjusi liaudiškas melodijas supinti su džiazu improvizacijom. Ir šiame koncerte su „Dainava“ klausytojų laukia nemažai siurprizų. Juolab, kad repertuaras tikrai spalvingas:

LR Generalinis konsulas Čikagoje minės gyvavimo 80-metį

„Draugo“ redakcijoje apsilankė istorikas dr. Laurynas Jonušauskas, atvykęs į Čikagą iš Lietuvos. Istorikas tyrinėja Pasaulio lietuvių archyvuose esančią konsulato medžiagą. Daužvardžio archyvus, turėdamas tikslą sukaupti medžiagą naujai knygai apie Lietuvos Respublikos Generalinį konsulatą Čikagoje, minint LR Konsulato 80-ies metų jubiliejų.

Laurynas Jonušauskas, Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos Amerikos šalių skyriaus pirmasis sekretorius, taip pat istorijos mokslų daktaras, atvyko sausio 7 d., trims savaitėms. Pasiremdamas Pasaulio lietuvių archyve esančiais fondais, dr. Jonušauskas ieško istorinės archyvinės medžiagos apie buvusius konsulus bei jų darbo Čikagoje 80-ies metų istoriją. Daugiausia surasta informacijos apie Daužvardžių laikotarpį, kada visa šeima bendrai paėmus buvo konsulais, nuo 1937 iki 1985 m. Problematiškiau rasti informacijos apie Žadeikį, konsulu buvusį 1924 m. – 1928 m., ir Kalvaitį 1928 m. – 1936 m. Apie juos medžiagos surinkta nedaug. Tačiau knygoje bus ne tik tekstas, bus daug dokumentų bei nuotraukų. Ši knyga turi būti paruošta ir atspausdinta per tris savaites. Jaunimo centro kolektyvas, suprasdamas tempus, labai padeda, stengiasi ir, tiesiog, verčiasi per galvą. O knygą dar reikia suredaguoti, leidejams – sugalvoti viršelį ir t. t. Viską reikia paruošti iki vasario 13 d.

Vasario 13 d. bus rengiama paroda „Lietuvos Respublikos diplomatinė tarnyba JAV“, kurios metu bus rodoma medžiaga iš Pasaulio archyvo rinkinių, senieji dokumentai, Jono Tamulaičio fotografijos ir pristatyta ši knyga.

Istorikas dr. Laurynas Jonušauskas „Draugo“ dienraščio redakcijoje.

Jono Kuprio nuotrauka.

Knyga bus išleista lietuvių kalba, bet dalis teksto bus išversta į anglų kalbą, taip pat anglų kalba bus įvardintos nuotraukos, adresai ir kita informacija.

Ar bus minima ši data Lietuvoje? Lietuvoje atstovybių, kaip Čikagos konsulas yra nemažai. Ministerijoje renginių nebus, bet keli vadovai tikrai atvyks į Čikagą pasveikinti Generalinio konsulo bei konsulato darbuotojų su šiuo jubiliejumi, sakė dr. Laurynas Jonušauskas.

„Draugo“ dienraštyje istorikas vylys surasti informaci-

jos apie konsulą Antaną Kalvaitį. Mat A. Kalvaitis buvo prisidėjęs prie S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą. Konsulas buvo lėšų telkimo šiam skrydžiui vadovas. Spauda, be jokios abejonės, turėjo apie tai rašyti.

Stebuklingas „Draugo“ dienraštis jau beveik šimtmetį fiksuoja, kaupia ir kruopščiai saugo istorinius faktus. Laikraščio puslapiai gerokai apdulėję, tačiau kokią neįkainojamą vertę jie turi! Spręskite apie tai patys.

Vitalija Pulokienė

Neeilinis „Dainavos” ir Veronikos Povilionienės koncertas

„Dainavos” lietuvių meno ansamblis.

nuo tradicinio lietuviškojo folkloro iki modernesnių liaudies dainų aranžuotų (beje, ne vieną jų specialiai šiam koncertui „perdirbo” ir pritaikė pats choro vadovas drauge su Veronika bei kitais muzikantais), chorinio džiazo bei originalių kompozitorių kurinių. Neapsiribota tik fortepijono akompanimentu — kai kurios dainos bus atliekamos palydint smuikui, fleitai, skudučiams, mušamiesiems, sintezatoriui. Voka-

linio — chorinio džiazo dainų ciklui pritaris instrumentinis džiazo kvartetas — Vidas Neve-rauskas, Aliukas bei Saulius Gyliai ir Tomas Strolia.

Ką simbolizuoja koncerto pavadinimas „Sutarsim”? Kodėl butent taip nutarta apibendrinti pasirinktą programą? „Šis žodis — daugiaprasmis, — paaiškina D. Polikaitis. — Pirmiausia į galvą ateina muzikinė jo reikšmė: liaudiškoje sutartinėje disonansas, atskiros viena

kitą besivejančios melodijos, skirtingi ritmai vienas kitą papildo, susibega, sutaria. Rezultatas — įspūdinga melodija. Kaip jau minėta, koncertui parinktoje dainose susilieja įvairūs stiliai, senovės ir dabarties elementai (tai gerai atspindi antrojoje koncerto dalyje skambėsiančios Vytauto Miškinio bei Bernardo Brazdionio „Trys vizijos”), tarmiškai atliekamos dainos persipina su „išgryninta” ir taisyklinga lite-

raturine lietuvių kalba atliekamais kuriniais. Kita reikšmė — Lietuvos ir užsienio lietuvių bendravimas, panašių tikslų siekimas bei įgyvendinimas, nesiskirstymas į „jus” ir „mes” — nei čia, nei už Atlanto. Tai tiesiog žmogaus ryšys su žmogumi, su bendra praeitimi, su sava tauta — nesvarbu, kokios problemos beiškiltų, kaip sunku būtų. Pastarieji sutarimo elementai ypač ryškūs Jono Tamulionio ir Justino Marcinkevičiaus „Tėviškės giedojimų” cikle”.

Taigi „Dainava” savo gerbėjams parengė įspūdingą šventę, į kurią kviečiami ir nemokantys lietuvių kalbos — dainų tekstus, išverstus į anglų kalbą, bus galima perskaityti koncerto programos leidinyje. Koncertas įvyks šeštadienį, sausio 31 d., 7 v.v. Moraine Valley Fine and Performing Arts Center (10900 S. 88th Ave., Palos Hills). Bilietus iš anksto galima įsigyti Moraine Valley Arts Center bilietų kasoje (708-974-5500) ir „Seklyčioje” (2711 W. 71st St., Chicago, tel. 773-476-2655) bei prieš koncertą prie įėjimo.

Jolanta Urbietienė

ČIKAGOS LITUANISTINĖ MOKYKLA

Sausio 13-osios paminėjimas

Čikagos lituanistinėje mokykloje sausio 10 dieną buvo paminėti sausio 13-osios dienos įvykiai. Į Jaunimo centro kavinę susirinko aukštesniosios mokyklos mokiniai, jų mokytojai Vida Baliutavičienė — 7 klasė, Rasa Cicėnienė — 8 klasė, Kristina Lapienytė — 9 klasė, Jolanta Buzinauskytė — 10 klasė. Renginyje dalyvavo mokyklos vadovybė — direktorė Jūratė Dovilienė, direktorės pavaduotoja Laima Apanavičienė.

Paminėjimą pradėjo mokytoja Vida Baliutavičienė, kuri kvietė visus prisiminti Lietuvos žmones, gynusius Lietuvos nepriklausomybę, laisvę prieš 13 metų. Sovietų vadas davė įsakymą kariuomenei užimti informacijos centrus: Spaudos rūmus, Vilniaus televiziją, radijo stotis. Sovietų kariuomenės tikslas buvo aiškus — kad Lietuvos žmonės ir pasaulio visuomenė nesužinotų kas vyksta. Ginti televizijos. Seimo rūmus atvyko ne tik vilniečiai, bet ir žmonės iš visos Lietuvos. Dainavo dainas, skandavo „Lietuva, Lietuva”. Mokytoja kreipėsi į susirinkusius mokinius: „Jūs buvote mažučiai septintokai, tik vienerių metų, o dešimtokai — ketverių. Vargu ar ką beprisimenate, gal tik iš tėvelių pasakojimų”. Iš tiesų, vaikai klausė labai įdėmiai, susikaupe, nei kiek nesidairė-

dami į šalis.

10 klasės mokinė Živilė Badaraitė paskaitė vienos dalyvės rašinį prie televizijos bokšto, apie tą kraupią naktį... Vienuoliktokės rašinyje atspindėjo daug patirtų išgyvenimų, o eilutėse sudėtas širdies skausmas, skambėjo kaip himnas, jog meilė tėvynei nenuždomi: „...Žmogaus gyvenime būna metas, kai pradėti nebijoti mirties. Tą naktį jos nebijojo ne tik aš. Stoviu prieš atkištus desantininkų automatus, žiūriu į jų veidus. Šalia manęs — žmonės. Jie dar bando pažinti jų jausmus. Veltui. Žmogus klupo — meldžiasi. Aš meldžiuosi mintyse”. Po tokio jaudinančio apsakymo, sekė video juostos peržiūra apie tą naktį, prie Vilniaus televizijos bokšto, kuri įsirašė žaizda kiekvieno lietuvių širdies kertelėje... Loreta Asanavičiūtė, Vidas Marcinkevičius, Alvydas Kanapinskas, Rolandas Jankauskas, Rimantas Juknevičius, Vytautas Vaitkus, Ignas Šimulionis, Titas Masiulis, Vytautas Koncevičius, Virginijus Druskis, Darius Gerbutavičius, Algimantas Petras Kavoliukas... ir daug sužalotų, suluošintų žmonių. To, mes niekada nepamiršime!

Tylos minute buvo pagerbti visi žuvusieji už tėvynės laisvę. Jų dėka — Lietuva laisva. Jų dėka, anot direktorės Jūratės Dovilienės, šiandieną mes čia

Televizijos bokšto gynėjai 1991 m. sausio 13 d.

Algirdo Sabaliausko (Elta) nuotrauka

galime būti, galime mokytis Čikagos lituanistinėje mokykloje. Juk didelė dalis mokinių atvyko į JAV po 1991 metų sausio įvykių. Tai suteikia vilčių, kad jaunimas mokės branginti lietuvių bendruomenės kultūrą, sukurtą čia. Linkime

jaunimui išsaugoti tai, kas taip sunkiai buvo iškovota, visada atminti laisvės troškimo jausmą, garbingai atstovauti Lietuvos vardą visame pasaulyje.

Indrė Bartašiūnienė
CLM atstovė spaudai

DĖKOJAME SOFIJAI VAKSELIS, padovanojusiai „Draugui” 50 dol. auką.

JOAN A. STOSKUS, gyv. Palos Park, IL, kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui” dosnią 100 dol. auką. Labai ačiū!

VIDA IR BEN GRIGALIŪNAI iš St. Charles, IL, atnaujindami „Draugo” prenumerata, pridėjo 100 dol. auką. Širdingai dėkojame.

Esame nuoširdžiai dėkingi SUVALKIEČIŲ DRAUGIJAI Čikagoje, parėmusiai „Draugą” 100 dol. auką.

PRIIMAME SIUNTINIUS

LĖKTUVU IR LAIVU

Dienraščio „DRAUGAS” patalpose
4545 W. 63 Str., Chicago, IL 60629

TEL: 1-800-772-7624

Šiaurinėje dalyje — 699 Livley Blvd. Elk Grove Village, IL 60007
TEL: 1-800-262-3797.

BALTIA EXPRESS

SKELBIMAI

• „Saulutė”, našlaičius bei paramos reikalingiems remti Daytona Beach, FL skyrius, dėkoja aukojusiems: dr. Birutei Preikštienei \$200, Amalijai Jagutienei \$50, Vandai Bagdonienei \$25 ir Aldonai Kalvaitytei \$240. Ačiū. D.B. FL „Saulutės” valdyba

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas kiekvieną sekmadienį 7 val. r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.